Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА  SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 286. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 28, 1977 No. 286. VOL. LXXXIV.

Помер Михайло Гентош, союзовий піонер та голова Округи УНС

Магоні Сити, Па. — В неділю, 25-го грудня, помер у місцевому шпиталі на 86-му році життя, після важкої недуги, Михайло Гентош, заслужений піонер УНСоюзу в Пенсильвенії, голова Округи УНСоюзу Твердого Вугілля протягом 25 років та секретар 305-го Відділу УНСоюзу в Магоні Сиyті протягом 40 років. Осиротив дружину Агнес, доньки Єлисавету та Сузанну з чоловіками, синів Михайла, Василя і Йосипа з дружинами та Івана і Данила, як також 11 внуків та 6 правнуків.



Св. п. Михайло Гентош

Парастас за душу Покійного буде відправлений в середу, 28-го грудня в похоронному заведенні Трасковського при Сентер вулиці в Магоні Сиyті. Похорон відбудеться в четвер, 29-го грудня, о год. 10-ій ранком з цього ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Миколая в Магоні Сиyті і на місцевий український католицький цвинтар.

Українсько-канадська тримовність була предметом міжнародної дискусії

Маямі Біч (Ф-а). — В днях 17-19 грудня ц. р. відбувся тут у готелі Каріллон перший у ЗСА Міжнародний Конгрес фонетичних наук з участю понад 300 учених із ЗСА, Канади, Японії, Німеччини, Франції, Англії й інших країн, включно з Замбією в Африці. З України ніяких делеґатів не було, а українську науку в Вільному Світі заступав одним-один проф. Яр. Рудницький з Канади, що виголосив доповідь про „Фонетичні аспекти тримовности". Беручи до уваги сучасні міжмовні взаємини в Канаді: акт офіційних мов із 1969 р., політику багатокультурности з 1971 р. й мовний закон 101 у Квебеку з 1977 р., він торкнувся становища „третіх" мов, ілюструючи свою доповідь фактами з української мови в Канаді, як неофіційної „обласної" мови. Актуальність теми викликала живу дискусію, в якій приймали участь делеґати Канади, Америки, Західньої Німеччини, Ісляндії та інші. На закінчення вирішено відбути черговий Конгрес у Копенгаґені, Данія в 1979 р.

Гарвардська україніка невпинно росте і збагачується

(ГЕ-ФКУ). — Адвокати пані Дзвениславн Кравців-Явної в С. Орендж, Н. Дж., заявили 27 липня 1977 року, що бібліотека її родичів, покійного Богдана й Неонілі Кравцевих, є подарунком для Гарвардського університету. Ця одна з найкращих збірок україніки пригожа для наукових дослідів була скомплетована незвичайною, працьовитою людиною, обдарованою багатьма талантами. Десять тисяч томова бібліотека Кравцевих пребагата збірками серійних публікацій, довідковими виданнями й текстами XIX століття. Бібліотеку перетранспортовано до Кембриджу 12 листопада 1977 року і вона стала складовою частиною постійно зростаючого відділу україніки в ситемі бібліотек Гарвардського університету. Ім'я ред. Богдана Кравцева вписане в історію розбудови Гарвардської україніки і буде повік збережене в пошані та вдячності.

Від п. Святослава Сайченка одержано 63 примірники цінних видань, в тому серійну публікацію „Пролом" (Ню Йорк 1919-21).

Д-р Вінкентій Шандор з Патерсону, Н. Дж., визначний громадський і політичний діяч, подарував понад 500 книг, в тому теж „Нові Шляхи", „Літературно-Науковий Вісник" і „Українську Книгу".

Збірку Іллі Чопека, яка складалась із 473 примірників, подарувала Гарвардові д-р Анна Чопек з Бостону, доня покійного Іллі, відома діячка й непохитна прихильниця УНІГУ.

Колекція п. М. Яблінчука, яка нараховує 440 назв і включає такі рідкісні випуски, як „Життя і знання" (Львів 1928-31), „Український Філятеліст" (Відень 1932) теж стала власністю українського Гарварду.

Одержано також цінну збірку книжок від пані Н. Сельськсі з Линбрук, Н. И., в якій низка публікацій і перекладів з періоду українізації (1917-1933).

В додатку до цих більших значніших дарів, понад 40 осіб передало до Гарварду менші збірки, чи окремі примірники цінних книг. Кожний дар — вартісний, за кожну книжку чи інші видання, які збагачують україніку в Гарварді, дирекція УНІГУ й Головна Екзекутива ФКУ дуже вдячна. Імена всіх, що передають дари для бібліотеки Гарварду, дбайливо віднотовується та періодично публікується у списках, які стають документами історичної вартости.

Гутон бібліотека (Гарвардське сховище для інкунабул, раритетів, першодруків, документів) набула два випуски журналу „Нова Ґенерація" (1930, чч. 2 і 3). додаючи це до тих чисел того журналу, що їх подарував відомий український філянтроп д-р Ігор Галярник. Українська колекція в Гутон бібліотеці збагатилась також примірником „Русалка Дністровая" (1837) — дарунок від пані Анни Никифоряк.

В минулому році закатальоговано в Гарварді понад 1450 українських моногра-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Померла св. п. д-р Степанія Коренець

Нюарк. — Минулої п'ятниці, 23-го грудня, тут померла ненадійно св. п. д-р Степанія Коренець, лікар-педіятр та заслужена громадянка. Панахида була заповіджена на вівторок, 27-го грудня, в год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Литвина і Литвина, а похорон в середу, 28-го грудня, з церкви св. Івана Христителя в год. 9:30 перед полуднем і опісля на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку. Осиротила сестер Анну та Марту Прийму з чоловіком Михайлом.

ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ МАЛИ СВОЇХ ОБОРОНЦІВ В БЕОҐРАДІ



Американська і канадська делеґації на Конференції в Беоґраді належали до найбільш активних оборонців прав людини, встановлених Гельсінкським домовленням та безпощадно порушуваних сиґнатором того домовлення, Совєтським Союзом. В цій акції американська і канадська делеґації зокрема таврували порушування тих прав совєтськими режимниками в Україні. Ці справи були також предметом розмов під час зустрічі членів цих двох делеґацій в Беоґраді 24-го листопада ц. р., яку й утривалено на цій фотознімці, на якій стоять (зліва): посол Стенлі Ґайдаш з Канади, голова американської делеґації амбасадор Артур Ґолдберґ, сенатор Павло Юзик з Канади, конґресменка Мілісент Фенвик (ЗСА), посол Билл Кларк з Канади та сенатор Роберт Долл з ЗСА.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН ПРИЙНЯЛА ДВОРІЧНИЙ БЮДЖЕТ І ЗАКІНЧИЛА СВОЇ НАРАДИ

Ню Йорк, Об'єднані Нації. В середу, 21-го грудня ц. р. закічилась XXXII сесія Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, яка тривала 13 тижнів. В кінцевих днях нарад Генеральна Асамблея прийняла дворічний бюджет ОН у висоті 986 мільйонів долярів і 256 різних, часто дуже контроверсійних і не завжди корисних для світового миру резолюцій. Помимо того, Андру Янґ, амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до ОН, заявив, що XXXII сесію Генеральної Асамблеї треба вважати „дуже конструктивною", а самий перебіг нарад позитивним початком у розв'язці багатьох питань світового значення. Він відмітив, що багато членів цієї світової організації ще не були готові прийняти з вдячністю ініціятиву єгипетського президента Анвар ель-Садата і полагодити раз і назавжди справу замирення на Близькому Сході. „Виглядає, — заявив Янґ, — що світ перейшов мимо Об'єднаних Націй". Резолюція, яку прийняли ОН в справі Ізраїля, цілком не доможе розв'язати близькосхідню проблему, — заявив Янґ. Хаїм Герцоґ, амбасадор Ізраїля, відмітив з огірченням, що Генеральна Асамблея, приймаючи знову антиізраїльську резолюцію, долила оливи до вогню на Близькому Сході.

Політичні спостерігачі вважають XXXII-гу сесію Генеральної Асамблеї за дуже спокійну, яка однак не зуміла полагодити багатьох питань з огляду на пануючий антаґонізм між деякими делеґаціями. Лазар Мойсов, представник Юґославії, який був президентом Генеральної Асамблеї, підкреслив позитивний зворот у виступах численних делеґатів і представників урядів, які за всяку ціну хотіли оминати конфронтації і зударів між собою. Цю спокійну атмосферу Мойсов приписує політичній філософії незалежних і не зв'язаних з жадними політичними і військовими бльоками держав, які намагалися надати цій сесії поважного характеру. Мойсов буде також головою спеціяльної сесії ОН в травні і червні наступного року, яка займатиметься розброєнням. В часі, коли вже більша частина делеґатів були готові покидати залю нарад, дійшло ще до зудару між ізраїльською і сирійською делеґаціями, а представник Сирії назвав систему в Ізраїлі „расистською", яка існує завдяки допомозі іншим, зокрема ЗСА, які платять цьому режимові 2 більйони долярів річно. Нарікали на бюджет також совєти, які, як висловлюються спостерігачі, найменше платять для вдержання ОН. Представники СССР пропонували скорочувати Аґенції ОН в Женеві й інших країнах, а тоді зменшаться витрати Головної Квартири ОН. Бюджет був схвалений 119-ма голосами проти 6. Совєтський Союз і його сателіти, як і в минулих роках, протестували проти великого бюджету. ЗСА, які покривають 25 відсотків бюджету ОН і вплачують кожного року 100 мільйонів долярів, здержались цього року від голосування.

Після заключного слова амбасадора ЗСА, на території якої приміщується Головна Квартира ОН, президент Генеральної Асамблеї закрив XXXII сесію ОН в середу, 21-го грудня 1977, в год. 6:37 вечора.

Телевізійні сітки переведуть інтерв'ю з президентом Картером

Вашінґтон. — В середу, 28 грудня, тобто день перед початком поїздки президента Джіммі Картера до 6-ох країн світу, всі телевізійні сітки від 8-ої до 9-ої год. увечері передаватимуть інтерв'ю з Президентом, що його переводитимуть коментатори цих сіток.

Під час інтерв'ю президент Картер відповідатиме на запити з різних ділянок закордонної і внутрішньої політики ЗСА, але сподіваються, що найбільше запитань стосуватимуться самої поїздки Президента до Польщі, Ірану, Індії, Савдійської Арабії, Франції та Бельгії, як теж його поглядів щодо першого року його президентури.

Телевізійні сітки також плянують передати пресову конференцію президента Картера з Варшави, яка має відбутися в п'ятницю, 30-го грудня, в 11-ій год. рано, як також передавати деякі виступи Президента в інших країнах.

КРАМНИЧКА УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Завідувачі крамнички, яка існує при Українському Музею СУА (203 2-га евеню), інформують, що крамничка відкрита для відвідувачів три дні в тижні: середу від 1-5 по полудні, в п'ятницю від 3-7 вечором і в суботу та неділю від 1-5 по полудні. Завдяки багатьом особам, крамничка переповнена різними різдвяними речами — прикрасами на ялинку, ручними виробами, біжутерією, книжками для старших і молоді тощо.

В БЕОҐРАДІ ДОСЯГНУТО КОМПРОМІСУ

Беоґрад, Юґославія. — Ройтер інформує, що не зважаючи на раніші конфронтації, які наступили між західніми і східніми делеґаціями, головно за справи „3-го кошика" Гельсінкських постанов, які тісно пов'язані з обороною прав людини, в Беоґраді, на Европейській Конференції для справ миру і безпеки, дійшло в останньому часі до сякого-такого порозуміння між делеґаціями. Ще кілька днів тому совєтські делеґати і делеґати сателітніх країн домагалися, щоб Конференція перестала займатися правами людини і щоб перейшла до обговорення інших важливих справ. Захід, а в першу чергу З'єднані Стейти Америки не погоджувались з такою резолюцією, покликаючись на раніші постанови, що Конференція має проходити у повній своободі вислову і делеґати можуть порушувати всі справи і коли хочуть. На підставі довших розмов між західніми і східніми делеґаціями дійшло тепер до остаточного порозуміння, що Захід справи „3-го Кошика" Гельсінкської угоди підноситиме тільки на пленарних сесіях, а на спеціяльних сесіях учасники Конференції будуть обговорювати інші важливі проблеми, головно розброєння, скорочення військових континґентів в Центральній Европі тощо. Совєтський Союз і дві інші комуністичні країни — Чехо-Словаччина і Східня Німеччина, які найбіль порушують права людини, ввесь час намагалися обмежувати дискусії на тему прав людини, а головно винесення на обговорення справи поведінки з політичними в'язнями.

Голова американської делеґації амбасадор Артур Ґолдберґ заявив, що він вдоволений з компромісової розв'язки, бо засадничою справою на цій Конференції була справа вільного вислову думки і вільної інтервенції у кожній справі. „Ми не хотіли зрезиґнувати з цього нашого права, — заявив Ґолдберґ, — і ніколи не зризиґнуємо". Конференція покликала вже 5 комісій, які працюватимуть над остаточним комунікатом Конференції. В п'ятницю, 23-го грудня делеґати роз'їхалися на свята і слідуюча сесія в Беоґраді розпічнеться 19-го січня 1978 року.

Американські закиди у справі Щаранського совєти називають вмішуванням в їхні внутрішні справи

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС розповсюдило в четвер, 22-го грудня ц. р., офіційний коментар Юрія Корнілова, у якому він з обуренням відкидає інтервенцію Адміністрації президента Картера у справі Анатолія Щаранського, відомого політичного в'язня, члена Групи нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, який від березня 1977 р. перебуває в ув'язненні і згідно з совєтськими кримінальними законами мав, 9 місяців після арешту, стати перед судом за, як раніше писала совєтська преса, „зраду батьківщини, співпрацю з американською Центральною Розвідчою Агенцією і передавання матеріялів співробітникам амбасади ЗСА". Юрій Корнілов каже, що американська турбота про долю Щаранського є „нічим іншим, як втручанням у внутрішні справи Совєтського Союзу під лицемірним претекстом оборони прав людини". Коментатор критикує заяву Білого Дому, в якій висловлюється стурбованість американського народу долею Щаранського, і твердить, що суд над Щаранським в ніякому випадку не може пошкодити дипломатичним чи іншим відносинам між СССР і ЗСА. В коментарі повтаряються раніші закиди проти жидівського активіста, який, на думку Корнілова, був зв'язковим між дисидентським рухом в СССР і західньою пресою, „зрадив свою батьківщину" і передавав недозволені матеріяли американській розвідці. Минулого четверга, 15-го грудня 1977 р., Президія Верховної Ради СССР затвердила, мабуть на вимогу КҐБ, пересунення процесу над Щаранським, щоб оминути закидів проти чергового порушення закону, на підставі якого прокуратура повинна до 9-ох місяців представити судові обвинувачення проти ув'язненого і до 9-ох місяців повинен відбутися суд.

Справа Щаранського вже від самого початку викликала велике невдоволення в ЗСА і масові протести, що їх організували різні організації. Президент Картер на самому початку категорично заперечив пов'язаність Щаранського з американською Центральною Розвідчою Аґенцією і, зустрічаючись з міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком у Вашінґтоні, розмовляв з ним на цю тему. Деякі совєтські речники свідомі того, що випадок з Щаранським викликав завеликий розголос в ЗСА і робились навіть заходи із совєтського боку, щоб приватними шляхами утихомирити цю справу в Америці.

УКРАЇНСЬКА І МОСКОВСЬКА ГРУПИ ПРОГОЛОСИЛИ СПІЛЬНУ ЗАЯВУ В СПРАВІ РУДЕНКА І ТИХОГО

Вашінґтон (УІС „Смолоскип"). — Вашінґтонський Комітет Гельсінкських Ґарантій для України одержав для опублікування на Заході спільну Заяву Української і Московської Гельсінкських Груп та представників громадськости в зв'язку з засудом М. Руденка і О. Тихого. Заяву цю, яка має дату 30 червня — 2 липня 1977 р., підписали 6 членів Української Гельсінкської Групи, 5 членів — Московської і 23 представники громадськости, які підтримують її для солідарности.

Нижче подаємо обширні уривки цієї Заяви, пропустивши загально відомі вже інформації про обставини суду над М. Руденком і О. Тихим. Повний текст цієї Заяви появиться у збірнику документів київської Української Гельсінкської Групи, яку готує до друку В-во „Смолоскип" ім. В. Симоненка:

Суд над Руденком-Тихим: за спробу бути громадянином — 10 років тюрми, 10 років мук. —

Олексу Тихого засудили за те, що його ім'я стоїть під меморандумами Української Групи, які говорять про намір захищати права людини. Саме це в країні Перемігшого Соціялізму називається антирадянською-антидержавною діяльністю — особливо небезпечним державним злочином.

Миколі Руденкові, крім його правозахисної діяльності в якості керівника Українсько Групи, інкримінується також його дослідження „Економічні моноло и", які критикують марксистську теорію додаткової вартости...

Засуджені М. Руденко і О. Тихий. Два інші члени Української Групи, М. Маринович і М. Матусевич — в тюрмі, очікують того, що в Радянському Союзі називається судом. Інші члени тієї Групи — під загрозою. Два члени аналогічної Групи в Грузії, З. Гамсахурдія і М. Костава — в тюрмі, очікують суду. Інші під загрозою арешту. Під загрозою члени Литовської Групи. З членами московської Групи Сприяння виконанню Гельсінкських Угод в СРСР наміряються, виглядає, розправитися по-різному. В розпорядженні каральних органів є цілий арсенал обвинувачень — від порівняльно мягких до надзвичайно жорстоких. Визначення тієї чи іншої міри покарання викликані припущеннями зовсім далекими від законности...

Обвинувачення і покарання варіюються. Але ціль одна: витравити зі свідомости людей саму ідею свободи переконань, ідею прав людини. Витравити за допомогою судових і пропагандивних органів.

Повторяємо і пригадуємо:

Постала в травні 1976 р. за ініціятивою Ю. Орлова й інших її учасників Група заявила про свій намір: сприяти додержанню — в СРСР — правам людини, які формально визнав СРСР в підписаних ним Гельсінкських Угодах, в ратифікованих Міжнародних Пактах і Деклярацiях. Протягом 9 місяців, до арешту Ю. Орлова, і після його арешту Група підготовила документи, які розкривають кричущі порушення людських прав в різних областях життя Радянської держави.

1. Потоптання права на свободу переконань, обмін інформацією й ідеями. В числі мір потоптання — кримінальні переслідування, які включають обвинувачення за наклепи на державний лад, за антирадянську пропаганду, а також за непоповнені кримінальні злочини (хуліганство, крадіж, і т. д.).

2. Потоптання права на свободу віровизнання. В числі мір потоптання, крім вказаних вище, особливо вирізняється позбавлення батьківських прав, відібрання дітей.

3. Потоптання права на свободу пересування, позбавлення права на еміграцію.

4. Нелюдяні і жорстокі умови побуту у виховно-трудових установах — тюрмах і таборах (колоніях): зокрема умови, в яких знаходяться в'язні совісти. Використовування примусово-рабської роботи, використовування голоду й інших фізичних і моральних страждань.

5. Переслідування бувших політв'язнів: обмеження місця замешкання, дискримінація по відношенню до праці — фактична заборона на професію, адміністраційний нагляд міліції й ін.

В кожному документі

(Закінчення на ст. 3-ій)

В СССР звільнено татарського націоналіста Мустафу Джемілєва

Москва. — Ассосієйтед Пресс інформує, покликаючись на дисидентські джерела, що з ув'язнення звільнено татарського націоналіста Мустафу Джемілєва, після двох і пів року перебування в концентраційних таборах Сибіру. Джемілєв був засуджений четвертий раз в 1976 році за нібито антисовєтську діяльність, а фактично за протести проти поганого трактування кримських татар, яким совєтська влада забороняє вертатися у свої рідні сторони. Як відомо, після закінчення Другої світової війни комуно-московський диктатор Йосиф Сталін наказав висилити на Сибір понад 500,000 татар за здогадну співпрацю з німцями в часі окупації. Звільнення 33-річного Джемілєва домагалися також татари на Заході, як також Леонід Плющ та багато інших совєтських дисидентів. В Совєтському Союзі головним оборонцем був ген. Петро Григоренко, який тепер перебуває на лікуванні в ЗСА.

Сенат закликає Кастра звільнити 3-ох політичних в'язнів

Вашінґтон. — Минулого четверга, 22-го грудня, 47 американських сенаторів підписали лист до кубинського комуністичного лідера Фіделя Кастра, в якому закликають його звільнити з тюрми 3-ох політичних в'язнів, стан здоров'я яких дуже поганий, підкреслюючи, що таке звільнення було б „гуманітарним актом".

Сенатори закликали Кастра звільнити: Губерта Матоса, колишнього члена уряду Кастра, заарештованого в 1960-му році за те, що протестував проти збільшення комуністичних впливів в Кубі. Матос тепер майже сліпий, хворіє на боляки шлунка, як теж втратив володіння рукою; Анхеля Куадру, відомого поета, твори якого комуністичний режим вважає „підривними"; Арманда Вальярдеса, маляра і поета, якого кубинський уряд зараховує до „дисидентів". Куадра і Вальярдес такі хворі, що вимагають наглої лікарської опіки — зазначили американські сенатори в листі до Кастра.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Обіцянки і дійсність

На останньому, XXV з'їзді Комуністичної партії Совєтського Союзу і опісля на пленумах, як також при інших нагодах, генеральний секретар ЦК КПСС, а тепер також голова Президії Верховної Ради СССР Леонід І. Брежнєв, придержуючись старого трафаретного пропагандивного стилю, відмічував, що в новій 10-ій п'ятирічці, яка кінчається в 1980 році, десятки мільярдів рублів будуть призначені на піднесення життєвого рівня населення, на розширення житлового будівництва, охорону здоров'я, збільшення старечих пенсій і підвишку заробітної платні для робітників і селян-колгоспників. Учасники з'їзду й пізніших пленумів приймали слова Брежнєва з великим ентузіязмом і, як писала тоді совєтська преса, „у піднесенні". На хвилину здавалося, що всі забували про совєтську дійсність і навіть старі ветерани, які переживали неодну совєтську економічну кризу і навіть штучний голод в 1932-33 роках не застановлялися, що подібні обіцянки про піднесення життєвого рівня населення вже були роблені раніше, наприклад, на початку 9-ої, 8-ої інших п'ятирічок, і усі вони закінчувались фіяском, а заробітна платня робітників не досягла ніколи наміченого рівня.

В середу, 14-го грудня ц. р., комуно-московські верховоди знову опублікували свій економічний плян на 1978 рік, який передбачає зменшення продукції на усіх відтинках, включно з харчовою промисловістю, а Ніколай К. Байбаков, накреслюючи економічні пляни Ради Міністрів перед депутатами Верховної Ради СССР, які напевно будуть затверджені, бо це було випадку, щоб якийсь плян уряду Верховна Рада відкинула, як це буває у вільних державах, заявив, що совєтські громадяни знову ж таки мусітимуть затискати пояси, бо держава замість передбачуваних 224 „закупила" від колгоспів в 1977 році тільки 195 мільйонів зерна, а закуплена урядом СССР пшениця у вільних країнах світу, враховуючи совєтські зобов'язання до сателітних країн і декількох держав Африки, не поправить харчового стану власного населення. В дуже промовистій формі писав свого часу про ці справи совєтський громадянин з Одеси Леонід М. Сірий, який, як ніхто раніше, з'ясував сучасне незавидне становище совєтських робітників, її то тих, які вже з додатками на дітей зароблюють 200-250 рублів. Що ж говорити про нижчу категорію робітників фабричних і колгоспних, платня яких не перевищує 100, а то й менше рублів.

Обмеження совєтської продукції відноситься також до нафтової, вугільної, газової, ба навіть тяжкої промисловості, що означає зменшення кількості робітників у згаданій промисловості, або перекинення їх на нище платні роботи, зокрема на будови совєтського Далекого Сходу, а у випадку молоді, на будови Байкало-Амурської залізниці, далеко від родинних поселень. Смішно і глумливо звучать також обіцянки міністра фінансів в Раді Міністрів СССР Василя Ф. Ґарбузова про пересічні платні робітників, які зростуть в 1978 році аж на... 5 рублів в місяць і становитимуть 159, замість 155 в 1977 році.

Такі то рожеві совєтські обіцянки і така то чорна дійсність.

Оборонна вимога

Недавно Комісія Палати Репрезентатів для військових справ оприлюднила звіт, в якому твердить, що стратегічна атомова сила ЗСА, в порівнянні зі силою Совєтського Союзу, так швидко слабне, що вже з 1980-му році Америка може не мати в своїх руках того „відстрашуючого фактора", який запобіг би нуклеарному нападові з боку СССР на американську територію. До того бо року Совєтський Союз, вживаючи тільки 12 або максимум 60 відсотків своїх атомових ракет, матиме спроможність знищити 75 відсотків всіх ракет ЗСА, розміщених на американській суші. Зазначуючи, що Совєтський Союз постійно поліпшує акуратність своїх ракет, один член згаданої конгресової Комісії, демократ Семюел Страттон із Ню Йорку, закликав американський уряд негайно поробити відповідні заходи, зокрема закликав розбудувати сітку пересувних ракет типу „М-Екс", які заступили б дотеперішні стратегічні ракети „Мінетмен".

Не зважаючи на те, що секретар оборони Гарольд Бровн вже кілька разів наголошував потребу розбудови цих нових пересувних ракет, та порівняльно велика кількість законодавців і коментаторів з різних причин заявилися проти розбудови цієї нової зброї.

Очевидно, що було б краще, якщо ЗСА не потребували б витрачати великі суми на нову зброю та призначували ці фонди на щоденні потреби свого населення. Проте, з уваги на те, що, як вказує звіт згаданої Комісії Палати Репрезентантів, Совєтський Союз, хоч і переговорює зі ЗСА щодо нового договору відносно обмеження стратегічної атомової зброї, але в той самий час продовжує продукувати все нову і більш деструктивну офензивну зброю, Америка мусить реагувати, щоб не послабити власної оборонної спроможности, як теж спроможности цілого вільного світу.

Сітка пересувних ракет напевно скріпила б „відстрашаючу" силу американських збройних сил, тобто могла б переконати Совєтський Союз, що краще не розпочинати нуклеарної війни з Америкою. Розбудова цієї зброї спричинилася б також до конечної модифікації стратегічних і оборонних плянів ЗСА. Як вказував кілька місяців тому відомий совєтолог професор Ричард Пайпс, в той час, коли уряд ЗСА помилково базує свої військові пляни на теорії, що в атомовій війні не буде переможців, бо, мовляв, обидві сторони знищать себе до такої міри, що будуть тільки переможені, то стратегія совєтських лідерів щодо нуклеарної зброї спрямована на перемогу Совєтського Союзу на випадок атомової війни, а не запобігання такій війні. Значить, коли Кремль весь час має за ціль виграти атомову війну, то Вашінгтон досі розбудував свою військову силу, включно з нуклеарною зброєю, головним чином на те, щоб збільшити свій „відстрашуючий" потенціял.

Отже, розбудовою „пересувних" ракет до великої міри змінилася б і американська стратегія, поставивши собі за мету не тільки „відстрашування", але й перемогу на випадок, як це відстрашування перестало б ним бути. Тільки спроможність власної перемоги у війні оборонець може відстрашити агресора.

Марія Овчаренко

ЗАНЕДБАНА СПРАВА

I

У 1976 р. українські наукові й професійні установи та політичні організації у вільному світі відзначили сторіччя ганебного Емського указу, метою якого було цілковите знищення української мови. Ми прослухали ряд доповідей, прочитали ряд статтей і резолюцій, в яких оправдано натавровано нечувані в цивілізованому світі заходи насильного винародовлення багатомільйонової нації. Ми гнівно запротестували проти новітньої русифікації, що в комуністичному жаргоні називається творення одного „совєтського народу", засвідчуючи цим нашу солідарність з незломними борцями за наші національні ідеали. Усі ці протести й маніфестації в обороні рідної мови потрібні, гідні уваги й підтримки цілого громадянства, але їх цілеспрямування здебільша політичного характеру і як такі, вони тільки ефемерні. Важливість справи вимагає передовсім акції, яка принесла б тривкіші вислідн й показала б, що ми не обмежуємося тільки до словних протестів.

Треба признати, що наше громадянство в діяспорі дорожить національними традиціями і докладає багато сил, щоб їх зберегти. Культивується народна пісня, народна мова, вишивки, писанки, кераміка тощо. Усі ці галузі нашого етнографічного мистецтва втішаються такою популярністю, що вони наче стали вивом нашої національної ідентичности. У їх збереженні й популяризації беруть участь широкі кола нашої громади, головно наше патріотичне жіноцтво, а також і молодь. Цим, очевидно, треба радіти і побажати нашим культурним діячам якнайкращих успіхів і витривалости.

Але, якби це не виглядало парадоксально, в усій цій різноманітній діяльності, без сумніву, дуже похвальній і потрібній, найменше уваги присвячуємо найважливішому аспектові нашої культурної й національної окремішности — рідній мові. Не можна заперечити, що багато наших патріотичних родин, не зважаючи на великі труднощі, докладає багато зусиль, щоб зберегти рідну мову й передати її молодому поколінню, чи то говорячи вдома виключно по-українськи, чи посилаючи дітей до шкіл українознавства.

Проте, мовна справа в нас не поставлена на рівні, на який могла б піднести її наша громада у вільному світі, не тільки тому, що хвилі асиміляційного процесу залишають глибокі прогалини, але в неменшій мірі ще й тому, що мовна політика нашої освіченої верстви не послідовна і в багатьох випадках навіть хаотична. Загал нашої інтелігенції з незрозумілою байдужістю ставиться до підвищення мовної культури, мовляв, ми ж уміємо говорити по-українському, то й не диво, що люди, які говорять правильною літературною мовою, належать у нас до рідкости. Це відноситься не тільки до пересічного інтелігента, але, на жаль, і до т.зв. наших інтелектуалістів, від яких можна б очікувати бездоганного володіння рідною мовою. Вистачить побувати на наукових засіданнях, чи нарадах, щоб переконатися, що відношення наших учених до питань рідної мови не більше, як індиферентне. Це показують не тільки діялектні звички, принесені з родинних гнізд і з середовищ найближчого довкілля, які відбиваються не тільки в доборі слів, але ще більше в наголосовій безсистемності. Часто чуємо такі наголосові дивогляди, як купування, міркування, спростування і т.д., з наголосом на у, тоді, коли наголос у цих віддієслівних іменниках повинен бути на наростку *а*: купув*а*ння, мірку*в*ання, спростув*а*ння. Не менше мовних помилок можна знайти на сторінках нашої преси в звідомленнях громадських і, що гірше, навіть наукових установ. Так, напр., у статті одного із наших заслужених діячів читаємо: „В комісії могли працювати тільки три члени, а *двох* були зайняті..." Або *двох* українських учених читають доповіді...". Або в звідомленні нашого престижевого центру: „Серед студентів також *чотирьох* не-українського роду... *Трьох* зголошених студентів не могли взяти участи..." На конференцію прийшло двадцять *двох учителів*... і т.д. Прикладів на помилково вживані форми родового відмінка в підкреслених числівниках замість називного можна знайти безліч на сторінках газет, журналів і книжок. Ці наявні польонізми так сильно вкорінилися в щоденній і письмовій мові, що мало хто відчуває їх неправильність.

Наведені приклади, очевидно, не вичерпують усієї проблематики занедбання рідної мови, про яку так часто говоримо й пишемо. Упродовж десятиріч вона ряснїє у нас усякими варваризмами і чужомовними засміченнями, і в останньому часі ця справа погіршується ще більше. Але в цьому не можна обвинувачувати загал нашого громадянства. Головна відповідальність за стан рідної мови в діяспорі повинна бути в руках робітників пера, викладачів мови й літератури, а передовсім наших наукових установ. Деякі питання нашої мови такі важливі й невідкладні, що їх годі відсувати на другий плян, а то й ігнорувати, так як це сильно інерції роблять наші провідні наукові й педагоги.

Трагедія нашої літературної мови в тому, що після довгих десятиліть вона ще й дотепер у багатьох випадках не має тривких і устійнених нормалізаційних законів. Причиною цієї аномалії є незавидна політична ситуація нашого народу. Серед найнесприятливіших політичних умов наші мовознавці в Совєтському Союзі мали нелегке завдання нормалізувати сучасну українську літературну мову під директивами Москви, що привело до наявного цілеспрямування наближення української мови до російської. Це наявне не тільки в викиненні багатьох гарних українських слів, що дістали назву „націоналістичних", але передовсім у правописі, в якому санкціоновані такі дивогляди, як амністія, Афіни, готи, Гаага і ін. Зрозуміло, що українські наукові установи на еміграції, НТШ і УВАН, зразу після закінчення Другої світової війни відкинули совєтський правопис і однозгідно прийняли т.зв. „харківський" правопис з 1929 р., що, хоч неповний і не в усіх випадках досконалий, все таки відповідає більше духові української мови, ніж теперішній совєтсько-український.

У перших роках нашої еміграції, в Европі і тут, коли матеріяльно ми були бідні, але духово ближчі до рідних земель, мовна справа, здавалося, була більшменш наладнана. Але згасом, коли ряди передових громадян почали прорідюватися і коли через емігрантські умовини загал просяк недугою збайдужіння, що спрямував свою енергію в іншому напрямі, виникла диспропорція зацікавлень і спільної дії нашої громади. Один із проявів громадського збайдужіння — це неуважне ставлення до мови, вислідом чого є непотрібні і для справи нормалізації літературної мови шкідливі правописні й мовні розходження. Відкидаючи совєтський правопис, деякі робітники пера запроваджують свої власні правила, як, напр., писання назов національности великою буквою, пропущення апострофа тощо. Проявів мовної анархії багато, і це турбує людей, які розуміють, що цю аномалію треба б якось розв'язати. І тут напевно не одному приходить думка, що в цій справі авторитетне слово повинні сказати наші наукові установи. Коли б сподівання зацікавлених громадян здійснилися і наші наукові установи справді почали спільно шукати найкращої розв'язки, тяжко уявити собі, що одноцушне прозуміння було б можливе. Адже на перешкоді стоїть кілька табу, що хоч в основному не такі вже важливі, непропорційно виростають до перебільшених розмірів.

(Продовження буде)

Юрій Тис-Крохмалюк

ДО 60-ЛІТТЯ РЕВОЛЮЦІЇ І 35-ЛІТТЯ УПА

З 60-літтям української революції і 35-літтям Української Повстанської Армії минуло досить часу, щоб з історичної перспективи опрацювати аналізу зусиль української нації до свободи і державности.

Перші десятиліття двадцятого віку, це роки відступу і наступу двох епох, появи нового стилю життя, суспільних і економічних систем, нових основ науки, політики, мистецтва. В процесі заникання однієї епохи і приходу другої, виявилося, що і Україна непригoтована до вимоги створити власну державу.

Невдача визвольних воєн викликала в пізніших роках на Західній Україні, де політичні дискусії були уможливі, цілу бурю закидів, оскаржень, врешті і шукань — хто завинив і в чому суть нашої поразки. Сьогодні, з віддалі понад пів століття, гарячі дискусії втратили своє значення, тим більше, що вони були закрашені не дуже переконливими партійними аргументами. Думаю, що зайво нині вияснювати поодинокі позиції та розповідати хто був за чим і чому, бо всі ми достатньо ознайомлені з тими сумними, але і світлими сторінками нашої історії, та досить зрілими, щоб розрізнити правду від пропаганди і легенди від дійсности.

Для оцінки загальної картини минулого важливим чинником є не партикулярні чи особисті справи, а ціла наша Батьківщина, бо державу наші батьки і ми будували для цілого народу і для майбутніх поколінь.

З першими революційними конфліктами в столиці Росії, твориться Українська Центральна Рада у Києві з професором Михайлом Грушевським як головою. Перший ентузіязм, який огорнув малочисельні групи людей у Києві і в інших містах, скоро заник, зустрівшися з повною байдужністю населення. Тим самим і УЦР стала безрадною в такій ситуації. В порівнянні до тридцятикілька мільйонового населення України, справами батьківщини цікавилася тільки мала кількість рідних земляків, але і вони обмежилися до пропагандивних кличів і дрібних вимог автономії.

Про конечність відокремлення України від Росії і створення держави не могло бути навіть мови. Міста мали переважно національно чуже населення, а села були несвідомі і без освіти та легко підпадали під пропаганду поділу землі, усунення „панів" та іншу комуністичну пропаганду.

Аж у листопаді сімнадцятого року Другий Всеукраїнський Військовий З'їзд поставив до УЦР вимогу проголосити самостійну Українську Республіку. Але і ця постава малого гурта патріотів не дійшла до свідомости делегатів. Ухвалу проголошено як Третій Універсал, все таки не зриваючи політичної і державної спільноти з Росією. В короткому часі большевики захопили владу, та перебрали від царського уряду не тільки традицію імперіялізму, готову адміністрацію, економічні і фінансові державні засоби, але теж потужню ще армію, ведену тепер під впливом пропаганди і твердого терору. В грудні, отже девять місяців після вибуху революції, большевицькі війська перейшли кордони України, а в нутрі молодої республіки почали організувати комуністичне підпілля і його збройні розрухи.

Населення України придавлене темрявою московської неволі, царського режиму і недавнього ще жахливого кріпацтва, легко піддавало під комуністичну пропаганду, або було байдужим до подій. Не було теж нікого, хто зумів би організувати сили національної України, бо не було з ким це зробити, а питання державности не мало ніякого відгуку.

Невелике число свідомої інтелігенції, а в тому і старшин, не обманювало себе легковаженням Росії. Було відомо, що Росія є це порогом, яка без труду зможе знищити і розгромити започаткований національний рух. Оборона чи ведення війни вимагало справної адміністрації, зв'язку з країною, транспорту, фінансових засобів, військового виряду, ліків, врешті авторитету для переведення мобілізації, яка навіть у Галичині 1918 року не вдавалася. Твердження про великі припаси військового майна і зброї не відповідали правді, зголошені рекрути, одягнені і узброєні, зникали першої ночі. Большевики почали війну з Україною тільки частиною своїх збройних сил, та ще не першої якости. Великі сили стояли на китайському кордоні та в Сибірі, інші були у боротьбі з царськими генералами.

Ситуацію України пояснюють такі приклади: В час українізації полків командир звертається до вояків:

— Хто українець — виступити!

Виступила мала горстка.

— Хто малорос — виступити!

Рушила до переду половина.

— Хто хохол — виступити!

Виступила решта.

Інший приклад: Перед делегатами Військового З'їзду виступає з промовою чільний політик, визначний письменник і революціонер:

— Навіщо нам бавитися у військо!

А тисячі делегатів — мовчать. Може не відчули образи, а може мовчали, бо це говорила українська влада.

Третій приклад: проф. Михайло Грушевський написав малу популярну брошуру для масового поширення під заголовком: „Хто такі українці і чого вони хочуть?" Чи не парадокс з тим запитом до українського народу? Але потреба була.

Врешті, із споминів Є. Чикаленка знаємо, що М. Міхновський, який обстоював українську державність, звернувся до членів УЦРади:

— Не чіпайте самостійности, бо вас задавлять!

Це була свідомість, що коли б не стало і тої горстки патріотів, не було б і того, що досі сталося.

Хочу зазначити, що мої помічення і оцінку тогочасних подій я перевірив з поглядами генерала Михайла Крата, одного з найвизначніших високих старшин визвольних воєн, шефа штабу 2-ої Запорізької Дивізії і Першого Зимового Походу, командира I УД УНА від квітня 1945.

Той шлях, яким проходила Галичина від 1848-го до 1917 року, прийшлося великій Україні відбути протягом дев'яти місяців. В таких умовах УЦРаді не вдалося поставити практично питання державности і незалежности України. Пощастило зате зрушити народ і дати початок відновлення після століть української нації.

У Староконстантинові перед Першим Зимовим Походом у цій справі сказав С. Петлюра:

— Признаймося без гордощів, але і без зайвої скромности. Сталося чудо! Ми створили Українську Націю!

Тих перших дев'ять місяців до 20-го листапада 1917-го року УЦРада діяла збройно проти московських сил революційним шляхом. Після тої війну вела Українська Народна Республіка. Це була війна, ведена регулярними і повстанчими силами України.

В час Другої світової війни не могли існувати ніякі політичні партії, ні під большевицькою, ні під німецькою окупаціями. Заборона, однак, не відносилася до українського підпілля, бо воно діяло за національним інтересом України і ніякі зарядження ворогів на людей проводу не діяли. ОУН готовилася прийняти події збройно і підготовляла до боротьби членів організації. Щоб не повторилися помилки визвольних дій 1917-1920 рр., 30 червня 1941 р. ОУН під проводом Степана Бандери проголосила відновлення української державности. Тим самим збройна боротьба, до якої готовилися кадри під проводом Р. Шухевича - Чупринки, як теж похідні групи діяли вже від створеного правління, а згодом від УГВР. Українська Армія стала продовженням регулярних і повстан-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Василь Федорончук

ПРОТИРІЧЧЯ І МІСТИФІКАЦІЯ ЕВРОКОМУНІЗМУ

(1)

На Заході продовжується дискусія на тему еврокомунізму й небезпеки, яку він являє для демократії, для Західної Европи й для Атлантійського Союзу. Еврокомунізм синтетично можна визначити як намагання достосувати комуністичний рух, в генетичні спадщині якого лежать революція як засіб і тоталітарний колективізм як ціль, до соціяльних умов капіталістичного Заходу, в якому комуністична революція ніколи не була й не є можливою, а тоталітарного колективізму не бажає величезна більшість населення. Зважившии на ці особливости умов Заходу, еврокомуністи змагають до осягнення влади легальним демократичним способом, застосовуючи так зв. „національні шляхи" до соціялізму. Щоб здобути собі довір'я і прихильність своїх країн, вони запевняють її про нібито прийняття ними принципів свободи й демократії, про свою незалежність від московського комуністичного центру і обіцяють навіть перевірити марксо-ленінську доктрину.

Італійські еврокомуністи, обіцяючи італійському народові „соціялістичне суспільство, основане на плюралізмі, на пошані свобід і на чергуванні партій при владі", посилаються при тому на головного теоретика італійського комунізму Антоньо Грамші, котрий помер у 1937 році після довгого ув'язнення у фашистській тюрмі. Але в своїх писаннях „Квадерні даль карчере" („Зошити з тюрми") Грамші ніколи не говорив про плюралізм, а про гегемонію. „Зверхність якоїсь соціяльної групи, — твердить Грамші, — виявляється двома способами: як панування і як інтелектуальне й моральне керівництво". „Якась соціяльна група, — веде далі Грамші, — є панівною над супротивними групами, які прагне злiквідувати або підпорядкувати собі також збройною силою і є керівником груп споріднених і союзницьких. Якась соціяльна група може і, що більше, мусить бути керівною вже раніше до здобуття влади (це одна з головних умов самого здобуття влади)". Отже є ясним, що гегемонія, в розумінні Грамші, означає панування над противниками і керівництво прихильниками, тобто синтеза сили й згоди. Означає отже щось більше, але не відмінне від того, що має на думці ленінізм. Ця концепція не відхиляється від логіки революційної диктатури Леніна, не значить відмову від „диктатури пролетаріяту". Вона робить радше крок уперед у сенсі її вдосконалення.

Грамші відкидає припущення диктатури без гегемонії, бо не вірить, щоб сама сила вистачала для встановлення нового революційного ладу, але й не висуває концепції гегемонії без диктатури, себто гегемонії, основаної виключно на згоді. Це суть його мислення в цьому відношенні, що виразно виявляють з його писань „Зошити з тюрми". В них немає будь-якого натяку на якесь здогадне соціялістичне суспільство плюралістичного зразка. Ідейний обрій Грамші є той, що його накреслила большевицька революція.

За основним переконанням Грамші комуністична партія є покликана виконати історичну місію побудови досконалого суспільства на землі. Щоб здійснити цю місію, вона повинна діяти з допомогою сили й згоди, згідно з тоталітарним пляном, спрямованим на відірвання осіб, груп і організацій з-під впливу противників, щоб виконувати над ними свою гегемонію. Грамші говорить виразно про тоталітаризм, уточнюючи їх два зразки: регресивний, який треба поборювати, й прогресивний, що його слід підтримати. Він каже дослівно, щоб з'ясувати його поняття й значення: „Це стається: 1. коли дана партія є носієм нової культури й має прогресивну фазу; 2. коли дана партія хоче перешкодити, аби інша сила, що є носієм нової культури, стала тоталітарною і має фазу об'єктивно регресивну й реакційну". Грамші приймає т. зв. прогресивний тоталітаризм, породжений комуністичною партією.

Ідеал досконалого суспільства, що його прагне побудувати комунізм, є неспілучний зі зразком відкритого суспільства, яке постійно намагається удосконалювати, але яке якраз тому й не може не бути недосконалим. Досконале суспільство є утопією, для якої комунізм приніс у жертву життя десятків мільйонів людей. Зате краще суспільство, хоч і недосконале, є метою, яку можна досягти в умовах свободи й демократії. До побудови „кращого суспільства" прагне й реформістський, ліберальний соціялізм. Отже, комунізм є абсолютним запереченням плюралізму.

Еврокомунізм є неясною й обманливою формулою, звуженою до принципу осягнення влади в легальний, демократичний спосіб, але позбавленою будь-якого поняття про демократичне чи недемократичне виконування здобутої влади. Натомість справжнє, сутєве відрізнення від „реального соціялізму", себто від московського комунізму, мусить містити в собі якраз спосіб виконування влади, а не її здобуття. Еврокомунізм поширюють враження, що хочуть причинитися до кращого завідування капіталістичною системою, щоб вивести її з стану кризи. А тому що, зрозуміло, є немисленним довготривале комуністичне керування капіталізмом, співучасть комуністів у завідуванні капіталістичною системою є лише методою, щоб захопити цю систему і замінити її системою комуністичною. Ось справжня мета стратегії еврокомунізму, а обіцяння плюралістичного суспільства, пошани свобід і чергування партій при владі є лише тактичними прийомами, щоб обманути західноевропейську громадськість, здобути її довір'я і легально досягти влади.

(Продовження буде)

КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ
орган Українського Конґресового Комітету Америки

Ч. 23-24. ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ 1977

ТРАДИЦІЯ

За нами День Подяки — перед нами Різдво Христове. Хоча День Подяки — це виключно тільки американське свято, призначене для дякування Господеві, що так, як він врятував перших імігрантів-поселенців на американській емлі від голоду і холоду, так і поблагословив всі дальші їх покоління, хоча цей минулий День Подяки тільки американське свято — воно спільне із загальним великим християнським святом Різдва Христового: в обох тих днях сходиться родина, щоби за спільним столом радіти і підкреслювати родинну спільність.

Це традиція — одна з найважливіших основ життя чи-не в усіх народів світу, бо ж навіть у малорозвинених народів існують традиційні звичайні й традиційні обряди. Традиція — це ідейний зв'язок між минулим, сучасним і майбутнім — це найтривкіша ланка, що в'яже цей безперервний ланцюг радісних і сумних подій в житті людини, суспільства, народу. Обидва традиційні свята — День Подяки і Різдво Христове — це свята радости. Найбільшим добром, що його має людина — це його життя. Навіть дуже бідна людина радіє своїм життям і кожний має причину дякувати Господеві за добро, що його зазнав у свому житті, хоч воно й не минається без горя. Проте, поки людина живе — завжди має надію, що подолає всі труднощі, переборе всі перешкоди і з Божою допомогою діб'ється кращої долі. Знову ж Різдво Христове — це — поруч із Великоднем — найкраще, наймиліше, найвесільше свято всього християнського світу.

На світ прийшов Месія,, щоб увесь люд спасти — на небі зірка ясна засяла і вказувала, де Христос родився і Бог воплотився. Чудові українські колядки барвисто описують те свято, в якому вся родина збірається біля ялинки і ділиться дарунками, за вечерею ділиться просфорою та один одному складають бажання — щастя і здоров'я. І з ходом сторіч Рідво Христове перестало бути тільки церковним святом: це особливо у нас, українців, свято загальнонаціональне, бо пригадує всім українським людям, що коли серед нічної пітьми у бідній стаєнці в яслах прийшов на світ Месія, то й серед української невольничої пітьми засяє зоря та сповістить прихід Спасителя, що врятує Україну від невольницької руїни. Різдво Христове — це свято великих сподівань, це свято радости, що почалася нова доба — краща, сповнена всього, чого бажають собі люди у свят-вечірньому настрої.

„ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ НЕ ДО ГЛИБИНИ СВОГО СЕРЦЯ, А СВОЄЇ КИШЕНІ" — ЗАКЛИКАВ ВЕЛИКИЙ ПАТРІОТ-МЕЦЕНАТ ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО — ЦЕЙ ЗАКЛИ ЗАВЖДИ АКТУАЛЬНИЙ І МУДРИЙ!

САМОВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ

Українська вільна громада у діяспорі щорічно відзначає роковини 22-го січня 1918 і 1919 р.р. та 1-Листопадового перевороту у Східній Галичині. Тими актами Україна проголосила свою ні від кого незалежну державу на з'єднаних землях, і до тих актів приєдналася й Карпатська Україна проголошенням своєї державности 14 березня 1939 року. Всі ті частини великої Української Землі тільки короткий час втішалися своєю державницькою волею. Сьогодні всі вони перебувають у соборній неволі під ярмом того самого російського імперського займанця. І теперішня доля всієї України важка й гірка: український нарід переживає один із найгірших періодів за всю свою тисячерічну історію, бо погрожує йому національний і культурний геноцид, коли займанець змагає всіма найбільш рафінованими та безоглядними способами до злиття українського народу в один „совєтський нарід" — з російською мовою і культурою.

Не існує українська держава, але залишилася ідея рідної державности. У теперішній міжнародній ситуації нема великого і широкого поля для нашої політики на зовнішньому відтинку, — вона звужена до інформаційно-пропагандивної та протестаційної акції, до повільного й морочливого довбання скелі незнання, байдужности чи просто й ворожости чужинецького світу. Проте ідея — це не пусте слово і хоч воно належить до абстрактних понять, проте воно було, є і буде рушійною силою всіх великих національних і вселюдських рухів. Нема тепер багато місця для „великої" української політики, але є місце для плекання ідеалу української державности і соборности, є місце для підтримування живою ту ідею, яка ехоплена в актах 22 січня і 1 листопада. Українські давні поселенці в ЗСА й Канаді спершу взагалі відзначали щорічно тільки роковини 1-го Листопада та Шевченкові роковини, бо це були здебільша заробіткові іміґранти із Галичини. Аж із напливом політичних еміґрантів після Першої та особливо після Другої світової воєн на перше місце висунулась дата 22-го січня 1918 року — дата 4-го Універсалу, який був викристалізуванням і завершенням української політичної думки і став дороговказом для теперішнього і майбутніх українських поколінь.

За нами Листопад — перед нами ще Січень. Доказом живучости української нації, що в її імені промовляє тепер вільна громада у діяспорі, є вірність традиції святкування тих великих роковин. Український Конґресовий Комітет, як централя українських централь в З'єднаних Стейтах, завжди брав якнайактивнішу участь у відзначуванні всіх тих роковин — його Відділи на місцях і сама Централя, зокрема на терені Вашинґтону, брали і беруть ініціятиву в улаштовуванні відповідних святкувань.

Український Конґресовий Комітет радіє, що бодай у цих святкуваннях — та зокрема у щорічному відзначуванні Шевченкових роковин — проявляється єдність української думки й українського духа.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ФОНД — ЦЕ ПІДСТАВА ІСНУВАННЯ І ДІЇ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ — КОЛИ ВИЗНАЄТЕ ПОТРЕБУ ІСНУВАННЯ НАШОЇ ЦЕНТРАЛІ ЦЕНТРАЛЬ — ТО ДАЙТЕ ЇЙ ТУ БАЗУ, БЕЗ ЯКОЇ УККА НЕ МОЖЕ ІСНУВАТИ І ДІЯТИ!

3-ій СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ ТА ЙОГО НОВИЙ СЕКРЕТАРІЯТ

На 1-му Конґресі Вільних Українців (СКВУ), що відбувся в днях 12-19 листопада 1967 р. у Ню Йорку, прийнято постанову, що такі Конґреси мають відбуватися що шість років, при чому прийнято так звану ротаційну систему щодо перебування Секретаріяту СКВУ, як еманації Конґресу (ЗСА, Канада і Европа, всюди по 2 роки). Другий Світовий Конґрес відбувся у Торонті, Канада, в днях 1-4 листопада 1973. Тому, що ротаційна система — дворічне урядування Секретаріяту СКВУ в ЗСА, Канаді й Европі — у практиці не виправдалася, 2-ий СКВУ скасував її, але це стосувалося тільки осідку Секретаріяту, а не Конґресу. Канадські члени Секретаріяту висловили бажання, щоби 3-ій СКВУ відбувся знову в Канаді, — американські представники наполягали, щоби зберегти принцип ротації і щоби Третій СКВУ відбувся на терені ЗСА. У цій справі прийшло до компромісу: всі погодилися, що Третій Світовий Конґрес Вільних Українців відбудеться у 1978 році в Америці, і то в Ню Йорку, а не — як дехто пропонував — у Вашинґтоні, зате обраний на тому Конґресі новий Секретаріят СКВУ матиме свій осідок далі у Канаді, з тим, що він не буде складатися тільки з представників Комітету Українців Канади (КУК), але й із представників Українського Конґресового Комітету Америки (УККА). Різні ділові арґументи впливали на прийняття такого компромісового вирішення цієї важливої справи. Говорено про це на засіданнях Екзекутиви і після того Крайової Ради 10 грудня ц.р. На Централю УККА впаде новий великий тягар —зорганізування в усіх детайлях 3-го СКВУ, що вимагатиме теж нових поважних видатків, але ніхто не сумнівається, що коли Перший СКВУ був зразково зорганізований і залишив незатертий спомин в усіх його учасників, то й цей Третій СКВУ буде так само підготовлений і переведений, як могутня маніфестація єдности і спільности ідей та цілей всього вільного у..раїнства у світі.

Відзначування 60-тиріччя 4-го Універсалу

Під час нарад Крайової Ради 10-го грудня ц.р. заторкнено також справу потреби особливого відзначення 60-их роковин проголошення 4-им Універсалом української ні від кого незалежної Української Народньої Республіки. Адміністраційний директор УККА інформував, що в цій справі йдуть вже приготування — однаково на терені Вашинґтону, як окремих місцевих громад. Існує плян влаштувати у Ню Йорку — і за його прикладом в інших містах — зустріч з нечисленними вже живучими колишніми активними учасниками української визвольної війни-революції, — єживається вже тепер заходів, щоби окремі губернатори та міські посадники проголосили Український День з вивішенням українського прапору на стейтових капітолях чи міських ратушах, — особливо урочистим буде вшанування тих роковин у Конґресі.

Секретаріят СКВУ видав окремий обширний 4-сторінковий проєкт відзначення 60-их роковин української визвольної революції.

Різдвяний заклик УККА

Централя УККА видала з нагоди Різдвяних свят

ЗАКЛИК-ПРОХАННЯ

До Управ Відділів Українського Конґресового Комітету Америки, в якому говориться, м.ін. таке:

...Звертаємося до Вас, довголітніх визначних провідників нашого громадського життя, до Вас сталих співробітників в системі УККА, і до Вас — сміємо твердити наших приятелів. Допоможіть нам в тих кількох тижнях завершити збірку Національного Датку за 1977 рік.

Саме тепер розгортається посилена кампанія збірки. Перегляньте долучені статистичні дані про збірку Національного датку у Вашій громаді в роках 1975 і 1976. Порівнайте вислід збірки у Вас в цьому році. Напевно знайдете менші суми зібраних грошей як у минулих двох. Просимо Вас доложіть старань, щоби циферний вислід в цьому 1977 році не був гірший як у минулих двох попередніх роках.

Перед Українським Конґресовим Комітетом стоять основні завдання:

1. Збереження української ідентичности у всіх її виявах релігійних, національних і культурних тут в Америці.

2. Ширення правди про поневолення українського народу московським большевизмом, та шукання всіх можливих засобів підтримки в його героїчній боротьбі за самобутність.

Бо шлях до визволення України, що є Вашою і всіх нас цілею — не легкий, не прямий, не короткий. Попри консолідацію власних сил треба нам щоденно працювати над тим, щоби здобути американський світ для підтримки українського народу в його змаганнях до волі.

В Україні, московський комунізм продовжує, розширює і закріплює традиційну імперіялістичну політику російських царів. Він намагається контролювати не лише фізичне буття одиниць, але також її духове зацікавлення і нищить всі історичні пам'ятки української духової культури. В економічному відношенню Україну обернено в колонію Росії, а централізована господарська система позбавляє її будьяких елєментів незалежности в економічному життю.

Та незважаючи на цей посилений московський терор, боротьба нашого народу за належні йому права не слабша а дедалі посилюється. Про це свідчать найновіші еміґранти з України др. М. Штерн, А. Григоренко та інші. Вони стверджують, що українці становлять найбільший відсоток політвязнів у вязницях і концтаборах Сибіру.

Репресії супроти українців і засуди їх є далеко строгіші як у всіх інших національних групах.

Події на Україні не можуть остатись без відгомону на нашому американському терені. Люди які стали на Україні на прю із московським імперіялізмом мусять знайти серед нас оборонців.

В міру наших сил і спроможностей, в міру наших матеріяльних засобів сумлінно і чесно сповнім наш національний обвязок. Нашими пожертвами, нашою вплатою Національного Датку сповнім нашу громадську повинність.

Праціюймо спільно тут над Атлянтиком, щоби химерна візія української національної незалежної держави над Дніпром і Дністром, що її 60-ліття будемо відзначувати в січні 1978 р. стала знова реальною дійсністю. Докажім, що великий національний спір піднятий з Москвою тому 300 літ гетьманами Виговським, Мазепою і Полуботком, ще не закінчений, що програ під Полтавою не є остаточною перемогою Москви, що Мазепа і його наслідники в 20-му століттю є і на дальше для імперської Москви „мементум морі".

Ще раз звертаємося до Вас допоможіть нам збірковою акцією розвинути і поширити працю Українського Конґресового Комітету Америки.

Як і в минулих роках закінчення збірки плянуємо 14-го січня 1978 року і до того часу просимо переслати всі зібрані фонди до канцелярії УККА.

З нагоди Свят Різдва Христового і Нового Року пересилаємо Вам наші сердечні побажання в Вашому громадському і особистому життю, веселих Свят і щасливого Нового Року.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

За Екзекутиву УККА:

Уляна Дячук
Скарбник УККА

Іван Базарко
Адміністративний Директор

Збережім і підтримаймо ЗУАДК

На засіданні Крайової Ради УККА 10-го грудня цього року проф. Богдан Гнатюк, член Екзекутиви УККА і скарбник Дирекції Українського Злученого Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) звернувся до приявних з палким закликом, що треба підтримати ЗУАДК не тільки з уваги на минулі заслуги тієї установи головно в переселенчій акції після Другої світової війни (коло 80.000 українських людей, переселених із Західньої Европи до різних заморських країн, з чого к. 60.000 до ЗСА), а й з уваги на теперішні і майбутні потреби. В останньому часі зросло число втікачів або виселенців („видворених") із СССР та інших комуністичних країн. Зростає напруження в міжнародному світі. ЗУАДК, як організація з унікальним міжнародним визнанням та зв'язками, може і повинен відіграти знову велику ролю у рятуванні українських людей. Проф. Б. Гнатюк говорив про покликану ЗУАДК-ом Українську Суспільну Службу і підкреслив, що від деяких років увага української громади для Суспільної Служби послабла. Немає дотацій, що їх давніше приділювали запомогові установи. Тож Українська Служба позбавлена основ для ведення своєї діяльности. А ця діяльність винятково тепер важлива. Допомога українцям, що терплять переслідування, виселенцям і втікачам вимагає зараз спеціяльної уваги Суспільної Служби. Вже тепер є кілька родин втікачів, що чекають допомоги в переселенні, є вже виселенці, що ними треба займатися. ЗуАДК заплянував поміч селянам-українцям в країнах Південної Америки, намагаючися зорганізувати акцію за співдією тамошніх урядів. — Є виселенці, що зараз потребують лікування. Всі ті випадки не можуть дістати повної уваги Української Суспільної Служби з тої простої причини, що немає фондів. Від кількох років ЗУАДК не має навіть потрібних фондів на оплачення канцелярії, не має змоги втримати навіть одного працівника. В такій ситуації не можна думати про нормальну працю Суспільної Служби, що мусить бути систематична і плянова.

Інформації про невтішний теперішній стан ЗУАДК-ту доповнювали 1-ий заступник президента ЗУАДК-ту д-р Білик з Філядельфії та голова Контрольної Комісії ЗУАДК-ту І. Кедрин. Д-р І. Скальчук звернув увагу на анахронічну побудову ЗУАДК-ту, опертого на організаціях. Вони підкреслювали, що криза настала тому, що не стало ані людей до праці, ані фондів. Приявні підтримували принцип, що треба ЗУАДК обов'язково зберегти та зактивізувати.

ЦЕРКВА І ГРОМАДА

Українська Церква від непам'ятних часів була Церквою народньою, була найсильніше пов'язана з народом, бо ж український нарід завжди відзначався побожністю, авжди линув до Церкви та зберігав церковні традиції. На Наддніпрящині справа погіршилася, коли Москва підпорядкувала собі Київську метрополію та пляново і безпощадно русифікувала Церкву і зробила її знаряддям своєї політики. Так було за царату і так завелося в УССР, після знищення Української Автокефальної Православної Церкви, як теж після „скасування" Унії і загнання Української Католицької Церкви в підпілля. Але обидві традиційні Церкви, а також Євангельська, відновились і поширились у вільному світі. Перший Світовий Конґрес Вільних Українців у 1967 році мав за одну з найсвітліших своїх сторінок — маніфестацію єдности Єрархів всіх Церков, які засідали й радили з світськими громадянами на ґрунті тієї нашої світової громадської верхівки. На Другому СКВУ ця громадська активність керівних Владик усіх Церков вже не кидалася так у вічі, проте і там Владики грали найвидатнішу ролю, Владика Мстислав „врятував" СКВУ від розвеху, духовник очолив Секретарят СКВУ. Централя УККА тісно співпрацює з усіма нашими Церквами. І Централі УККА, — Екзекутиві і Крайовій Раді — страшенне залежить на найкращих відносинах з Єрархами та всім духовенством. Духовенство завжди має поважний, інколи вирішний вплив на вірних. У Церквах є масив вільних українців — хто не належить до будь-котрої із наших Церков — той ледви-чи належить до української вільної спільноти.

Ці думки наче автоматично насуваються у зв'язку з фактом призначення нового Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА та Єпископа-Ординарія Стемфордської єпархії, яка охоплює і Ню Йорк. Вітаючи якнайсердечніше обох Владик — Централя УККА виявить добру волю, щоби були якнайкращі взаємини між нею і Владиками, як теж проситиме Владик, щоби були ласкаві вплинути на нижче духовенство — не стояти збоку громадських справ, а брати в них живу участь. Відомо, що маємо в ЗСА священників — католицьких, православних та євангельських — які беруть активну участь у громадському житті, проголошують у своїх святинях різні національні, культурні й патріотичні імпрези та самі туди приходять і звеличують їх своєю приявністю. Але є і такі, які цього не роблять, які не тримають такого тісного зв'язку з своїми парохіянами на громадському відтинку. Централі УККА залежить теж зокрема, що би була співпраця між Шкільною Радою та парафіяльними школами бо ж це та сама молодь і всім нам залежить, щоби ця молодь не тільки придбала знання, але й була вихована у національному та релігійному дусі. Славити Господа — наші церкви ще повні на Богослужбах і наші люди щедрі на церковні цілі. Церква теж найбільше зацікавлена у тому, щоби пілростаючі ряди молодого покоління були вірні Церкві і народові, були активні в громадському житті, бо це найперша передумова, щоби наші храми і в майбутньому були повні вірних.

Український Державний Центр і УККА

Славити Господа — ідеологічно-політичні розбіжності між українцями у вільному світі злагіднилися і українські вільні люди стараються вже частіше дошукуватися того, що одних з одними єднає, а не — що їх роз'єднює. Хоча Державний Центр УНР на чужині — це установа, яка своїм корінем сягає до часів новітньої нашої державности та до законодавства, прийнятого ще в Україні, а Український Конґресовий Комітет Америки — це централя централь українських установ і організацій тільки в ЗСА і репрезентація американців українського роду перед властями цієї країни, проте одні і другі духово тісно пов'язані з Україною, одні і другі стоять на непримеренних супроти окупанта України позиціях і одні і другі мають ті самі остаточні цілі. Тому, коли президент УНР в екзилі Микола А. Лівицький прибув осінню ц.р. до ЗСА, він узяв участь у відкритті Українського Інформаційного Бюра у Вашинґтоні 18 листопада ц.р. і виголосив там короткий привіт від УДЦентру, а 22 листопада ц.р. відвідав у товаристві урядуючого голови УНРади І. Кедрина-Рудницького Головну Канцелярію УККА у Ню Йорку. Президент М. А. Лівицький і дир. І. Базарко обмінялися інформаціями загальноукраїнського значення.

Здійснено ротаційну систему у проводі УККА

На засіданні Крайової Ради УККА 10-го грудня ц.р. здійснено схвалену на останньому 12-му Конгресі Українців Америки ротаційну систему на становищі першого екзекутивного віце-президента УККА. Екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу, який відкрив засідання і головував у першій його частині, передав головування свому наступникові на тому становищі, головному предсідникові Українського Робітничого Союзу, інж. Іванові Олексинові. Перебмаючи урядування, п. І. Олексин виголосив програмову промову, в якій м.ін. заявив:

„...Дотеперішній провід Централі розробив багато програм у ділянці шкільництва, виховання молоді, культури, суспільної опіки тощо... Не треба вам пригадувати, що головна наша турбота, це, як зберегти при нас нашу молодь, як включити її в життя нашої громади, бо в іншому випадку всі наші програми й плянування короткотривалі, безнадійні. Під цим кутом буду старатися працювати в тісному контакті з молодечими й студентськими організаціями, щоб вони не трактували нас як якийсь пережиток, чи так званий „естаблішмент", замкнений у собі, консервативний і відсталий. По періоді відчуження американська молодь у цій країні включається активно в громадсько-суспільне й політичне життя. Майже надію, що і наша молодь зрозуміє вагу співпраці з нами...

Багато можна б говорити про так важливу сьогодні в діяльності діяспори ділянку науки і культури, допомоги нашим письменникам, мистцям і культурним діячам. Величезне поле діяльности в розбудові рідного шкільництва. Кожна з цих ділянок вимагає окремого обговорення, тож не буду розводитися на цю тему, залишаючи все до зустрічі з поодинокими референтами і до точнішого обговорення на засіданнях Екзекутиви УККА та нарадах Крайової Ради.

Не буду теж говорити обширніше на тему нашої діяльности для допомоги нашому народові на рідних землях як теж про різні заходи в цій країні, щоб здобути прихильність і зрозуміння для наших державних аспірацій.

Стоючи сьогодні перед Вами, говорю із свідомістю, що один рік мого перебування на керівному пості в Централі УККА замало, щоб снувати великі пляни і складати нові програми. Все ж, у цьому періоді буду старатися вести справи так, як я розумію їх, щоб вони виходили найкраще на добро нашої громади й нашого народу. Успіх моїх починів, моєї діяльности залежить у великій мірі від співпраці зі мною Вас усіх на базі національної солідарности і під кутом збереження нашої спільноти в цій країні та її кращого майбутнього. Все це пов'язане тісно з скоординованою діяльністю всієї нашої діяспори в системі СКВУ, з тісною співпрацею наших Церков, які в наших плянуваннях і заходах з цього погляду стоять на першому місці. Надіюся також на співпрацю і допомогу нашої преси, щоб вона з одного боку критично розглядала нашу діяльність і висувала конструктивні пропозиції, а з другого щоб інформувала нашу громаду широко і всесторонньо, як справді вільна преса у вільному світі та постійно заохочувала громаду до жертвенности і праці для осягнення спільної мети..."

Люди минаються – Установа триває

Кожне засідання Екзекутиви чи Крайової Ради невідхильно розпочинається вшануванням померлих в міжчасі видатних членів громади. І так діється не тільки на терені УККА, але й у всіх наших усстановах та організаціях. Люди помірають, як мухи. Медицина зробила вже велетенські поступи, але все ще не зуміла переборити двох найгрізніших ворогів людського життя: серцевого удару і пістряка, і все ще розпізнає ці недуги щойно тоді, коли вже — запізно. Третя сторінка щоденників перестала бути місцем для дописів, статтей чи фейлетонів, бо цілістю займають її клепсидри. В останньому часі, в останніх місяцях і тижнях українська вільна громада зазнала особливо великих і болючих втрат. Щоб згадати тільки деяких: табір ОУН втратив голову ПУН Олега Штуля-Ждановича, табір Визвольного Фронту втратив колишнього свого голову Степана Ленкавського, табір української Гетьманської Організації — свого колишнього голову М. Бояра Гаврилова та свого представника в колишній Політичній Раді УККА проф. Дмитра Левчука. Помер полк. Василь Рибак, кол. голова Відділу УККА у Вашингтоні, Мирослав Стахів, голова Відділу у Бриджпорті, інж. Казимир Шабельський, кол. секретар Політичної Ради УККА. Згинув трагічно відданий нашій централі централь Володимир Кобзяр, померли несподівано й передчасно на серцевий удар загально шановані мгр Роман Кекіш і др. Олександер Сушків, — у Філядельфії помер активний у комбатантському русі кол. старшина Микола Остапяк, — українська культура втратила одного з найвидатніших сучасних малярів Василя Курилика. І це тільки — як згадано нечисленні з-посеред численних вартісних, чесних українських людей, чоловіків і жінок, які відійшли від нас впродовж недовгого часу.

Відходять щоденно — і будуть відходити, бо такий закон природи, така невмолима доля людини, таке її призначення. Не стає людей, але залишається виконуване ними діло. Залишається справа, яку треба ладнати, залишаються проблеми, що їх треба розв'язувати, залишається чорна робота, яку треба виконувати. Україна і нарід, що заселює її, далі під страшним ворожим режимом і тамошні відважні люди далі борються проти переслідувань і знущань, не вважаючи на втрати, що їх приносить та боротьба. І перед вільною українською громадою у діяспорі далі стоять завдання, що їх вона мусить виконувати, далі стоїть перед нею місія, яка не щезла і яка існуватиме так довго, поки Україна не відзискає свою державницьку волю. Ця місія вимагає конструктивної праці, яка охоплює плекання українського державницького ідеалу, приєднування українській визвольній справі приятелів, збагачування нашої культури непроминальними творами, дбання за єдність у громаді, шукання порозуміння з колишніми нашими ворогами, які тепер опинилися разом з Україною під спільним московським ярмом, виконування маси актуальних ніби сірих і ніби буденних, але накиданих нам життям і обставинами завдань.

Тому — віддаваймо честь і пошану Покійникам, але не забуваймо, що на опорожнені ними місця мусять прийти інші наступники, які будуть продовжувати їхню працю. Бо діло залишилося, установа залишилася, і не можна, не вільно залишити облогом незораної ниви тільки тому, що невблаганна коструга скосила рільника.



Нарада в Українському Інформаційному Бюро у Вашингтоні. Головус: інж. Ю. Нестерчук, тимчасовий керівник Бюра, голова Відділу УККА у Вашингтоні, — ліворуч — ред. І. Білинський, Йосип Лисогір, проф. Лев Добрянський і мгр. Іван Базарко, — праворуч — ред. В. Душник, Юрій Волошин, Уляна Дячук, ред. Андрій Білик.

У Вашингтоні вже діє Інформаційне Бюро УККА

18-го листопада 1977 офіційно відкрито Українське Інформаційне Бюро у Вашингтоні, як станицю Українського Конгресового Комітету з подвійною ціллю: інформувати американські державні кола та широкі кола громадянства через існуючі засоби комунікації про всі найважливіші українські справи та інформувати українське суспільство про всі ці акти у столиці цієї країни, які нас близько стосуються.

Українське Інформаційне Бюро відкрито на 12-му поверсі великої будівлі, де приміщені всі центральні американські й чужинецькі пресові агенції, включно з Клюбом Крайової Преси. На урочистому відкритті Бюра були приявними м.ін. президент Клюбу Крайової Преси Ворен Роджерс, який, нав'язуючи до приявности президента УНР в екзилі п. Миколи А. Лівицького, висловив бажання, щоби до того будинку і тієї домівки завітав небавком і дійсний президент незалежної української держави — його дружина з українського роду промовляла по-українськи, — були теж голова цілого совєтського Відділу в „Голосі Америки" п. Михайло Терпак і керівник українського Відділу Оксана Драган-Кравців — була теж численно заступлена Президія й Екзекутива Українського Конгресового Комітету: президент Лев Добрянський, екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір, скарбник пані Уляна Дячук, директор Централі мгр Іван Базарко, секретар Президії ред. Ігнат Білинський, редактор „Українського Квартальника" др. Володимир Душник, представник редакції „Вільної Европи" Олег Звадюк, як теж кілька представників інших поярмлених Совєтами народів. Урочисте відкриття Бюра розпочав коротко промовою її теперішній тимчасовий керівник, інж. Юрій Нестерчук (голова Відділу УККА у Вашингтоні), після якого промовляли пп. Йосип Лисогір, проф. Лев Добрянський, президент УНР в екзилі Микола А. Левицький, згадані вже п. Ворен Роджерс і його дружина та інші.

Після церемонії відкриття Інформаційного Бюра — інж. Ю. Нестерчук, приявні члени Екзекутиви УККА та найближчі співробітники інж. Нестерчука, як Юрій Волошин і ін. перевели ділову нараду про актуальні пляни й завдання Бюра.

Між приявними видатними гістьми був проф. Юрій Старосольський, ректор семінарії о. проф. д-р Макух, головний радний УНСоюзу Є. Іванців, від католицький духовник о. Денищук і прасославний — о. Будний, які виголосили на початку й кінці церковні короткі молитви.

Українське Інформаційне Бюро у Вашингтоні й Белградська Конференція

Христина Луцик, дорадник Українського Інформаційного Бюра (Інформаційної Служби) у Вашингтоні, виїхала ?? грудня ц.р. до Белграду в Югославії, як член американської делегації на тамошню конференцію про східньо-західні відносини. Її праця стосується торговельних контактів, обміну інформаціями та промисловоі співпраці. Вона залишиться у Белграді, мабуть, до кінця цього місяця.

Народжена у 1946 році в Кавфбаєрн у Західній Німеччині, прибула до ЗСА з своїми батьками, як 5-тирічна дитина. Батьки спершу поселились у Чікаго, де Христина належала вже замалу до Пласту. Вона отримала ступінь „бакалавра" з історії й політичних наук в Іллинойському університеті, а ступінь „мастера" з ділянки права й дипломатії отримала в Туфтс університеті в Бостоні. Фахову освіту доповнила курсами статистики, торгівлі й бухгальтерії у Джордж Вашингтон університеті у Вашингтоні, Д.К.

Від 1970 року працює у Департаменті торгівлі, спершу в його регіональних станиціях у Чікаго й Денвері, врешті в централі у Вашингтоні, Д.К. Вона виспеціялізувалась у справах американської торгівлі із комуністичними країнами Східньої Европи, стала дорадником для різних фірм і корпорацій у справах їх торговельних контактів із країнами Східньої Европи.

Приготовляє теж різні фахові звіти й рекомендації для різних конгресових Комісій у справах закордонної торгівлі. Її праця стосується теж організування й опісля аналізування відвідин в ССCP та інших східньоевропейських країнах у справах торгівлі. Від серпня ц.р. Христина Луцик працює у Бюрі для східньокомуністичних держав. У цьому характері вона й виїхала до Белграду.

Живучи від червня 1973 року у Вашингтоні — Христина Луцик стоїть у постійному зв'язку з тамошньою українською громадою, зокрема з тамошнім Відділом УККА та востаннє з Інформаційною Службою УККА.

З Головної Канцелярії УККА вислано на Белградську конференцію обширний меморіял, що його роздано всім тамошнім учасникам. Зокрема вислано меморандум до голови американської делегації, кол. амбасадора в ОН і кол. члена Найвищого Суду, Артура Голдберга, який добре поінформований про долю українських політичних в'язнів в СССР та взагалі про тамошні нелюдські відносини.



Засідання Крайової Ради Ради УККА у Ню Йорку, 10-го грудня ц.р. — приявні на залі (не видно президіяльного стола).

Українські Католицькі Школи в ЗСА

На Крайовій Раді УККА в дні 10-го грудня ц.р. виступила з короткою доповіддю президент Менор коледжу в Факс Чейзі у Філядельфії, Сестра Кляра — ЧСВВ. Після вступу, виголошеного гарною українською мовою, сестра Кляра подала англійською мовою жменю фактичних інформацій:

У ЗСА є тепер 31 народня парохіяльна школа, 6 середніх шкіл (гайскулів) і 3 високі школи. У Філядельфійській Архиєпархії існують Семінарія св. Йосафата у Вашингтоні, Д.К., — Менор Джуніор Коледж у Дженкінтавні, Па., і Академія св. Василія Великого у Філядельфії, як також 18 народних шкіл (17 парохіяльних і одна Рідної Школи). У Стемфордській єпархії діють українська католицька семінарія Коледж св. Василія у Стемфорді та 4 середні школи (2 у Стемфорді, св. Василія і Божої Матери, у Ню Йорку св. Юра та Слотсбургу, Н.Й., для дівчат). У Стемфордській єпархії є 10 народних шкіл, 9 парохіяльних і одна приватна. У Чікаґській єпархії є 3 народні школи і одна середня Непорочного Зачаття у Гемтремку, Міш.

Що стосується числа учнів, то у високих школах (типу коледжів) є 423 студенти(ки), у середніх школах (гайскулах) 912, у народних — парохіяльних 5.017. Порівнюючи з минулим — 5 років тому — у високих школах було 257 вихованців, у середніх 728, у народних 5.357. Коли число вихованців у високих і середніх школах виявляє деякий зріст, то в народних школах число дітей щораз зменшується. Відношення українських до неукраїнських дітей хитається між 25-75 відсотків. Вказуючи на це постійне зменшування числа учнів у народних школах (це саме явище у школах українознавства в системі Шкільної Ради УККА!) — сестра Кляра висловлювала острах: яка майбутність українського середнього і високого католицького шкільництва в Америці? Яку шкільну освіту отримуватимуть українські діти й молодь у 80-их роках? Які вигляди на те, щоби теперішнє і майбутні українські молоді покоління в Америці переймали по своїх батьках і дідах духову спадщину, що їх повинні защеплювати їм рідні школи?!

Коротка ділова доповідь тієї фахової виховниці, яка орудувала логічно і переконливо коментувала цифрами, дала спонуку до цілої низки запитів та голосів у дискусії. Однаково доповідачка, як всі приявні погоджувалися, що вину за обнижения фреквенції учнів в українських школах несуть в найперну чергу батьки. Висловлено слушне застереження, що в католицьких школах повинні вчити дітей молитви українською мовою, але тут теж винуваті батьки, коли їхні діти не знають українського тексту таких молитов, як „Отче Наш", чи „Богородице Діво". Сестра Кляра показала теж низку прозірок про свою школу. Її інформаційна доповідь і заклик до зорганізованої в системі УККА української громади — ішли по лінії фахових інформацій і закликів Шкільної Ради УККА: хай українські батьки в діяспорі, зокрема та в першу чергу в ЗСА і Канаді прокинуться з своєї байдужности до справи защеплювання їхнім дітям знання предметів українознавства! Це добре, що в таких шкільних закладах як Менор Коледж, навчають всіх тамошніх вихованців, отже й не-українців — української вишивки чи гри на бандурах, але куди більше значення має, щоб українські діти і молодь були виховувані в українському дусі — дома і в школі.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В ЗСА ВІДОМА З СВОЄЇ ЖЕРТВЕННОСТИ — ДОКАЖІТЬ, ЩО ЦЯ ДОБРА СЛАВА ОПРАВДАНА І СПРАВЕДЛИВА!

Книжкові твори УККА

Одною із найважливіших ділянок діяльности УККА є видавнича праця. УККА видає англомовний „Український Квартальник", який здобув собі загальне признання в чужинецькому науковому і політичному світі, як джерело правдивих, науково аргументованих і стверджуваних інформацій. Але поруч із отим квартальним журналом є у підготові кілька великих творів. „Україна у змінливому світі" — це буде книга, на зміст якої складуться матеріяли, придбані у зв'язку із відзначуванням 30-тиріччя „Українського Квартальника". У підготові до друку є давно запляннована праця „Державні акти України", що їх впорядкує і до яких дасть свій Вступ найвидатніший наш сучасний історик старшого покоління — проф. Олександер Оглобин. Але найбільшим — за об'ємом і актуальним значенням — твором, що його підготовляє УККА — це „Українці в Америці" — монументальна англомовна документація всього того, що українська громада в Америці [illegible] який конструктивний вклад дала вона в загальноамериканське життя в різних його ділянках — політичній, культурній, господарській. Головний редактор тієї книги, д-р Володимир Душник, інформував про названі тут запляновані книжкові твори УККА на Крайовій Раді 10 грудня ц.р. Говорячи про останній згаданий тут твір — „Українці в Америці" — він висловив жаль, що є ще кілька авторів, які обіцяли написати статті, без яких той твір не повинен появитися, та зволікають із виконанням своєї обітниці. Це фахівці окремих ділянок і їхні статті будуть напевне прикрасою того твору — тож й не повинні спричинюватися до запізнювання речення появи книги. Тому, що та книга матиме яких 800, чи й більше, сторінок, то коштуватиме поважні суми. Наукове Товариство ім. Шевченка погодилося морально й матеріяльно співпрацювати у цьому ділі з УККА, себто дати також свою фірму і частину фондів, але, зрештою, треба буде розписати згори передплату на той великий твір.



Фонди для молодечих організацій

У 1977 році вперше вдалося отримати з державної каси деякі фонди для українських молодечих організацій, які виказалися своєю конкретною виховною і навчальною працею. Загальні цифри подані у Звіті Головної Канцелярії — допсвідала про це також у свому звідомленні на засіданні Крайової Ради УККА репрезентантка молодечих організацій в Екзекутиві УККА Слава Рубель. Вона підкреслила, що виховноосвітню програму молодечих організацій, які мають власні літні табори і ведуть там різні літні курси, треба поширити і заздалегідь старатися за отримання на їх реалізацію фондів — з федеральних, стейтових чи місцевих джерел. Це все одно гроші також українських громадян, платників державних, стейтових і міських податків, і українська національна група ще найменше використовує можливості, що їх інші групи вміють використовувати куди більше.

В суботу, 17-го грудня ц.р. у Централі УККА в Ню Йорку відбулася зустріч з представниками молодечих організацій, при чому приявними були: голова КП Станиці Мирон Мицьо, голова СУМ Мирослав Шмігель, голова ОДУМ Іван Павленко, — а від УККА: референтка молодечих організацій в Екзекутиві УККА Слава Рубель, директор Централі І. Базарко, голова Контрольної Комісії Іван Винник та член Екзекутиви Ярослав Савка. Приявними були також пані Христя Овад, урядовець для молодечих таборів у столиці стейту Ню Йорк — Олбані, та працівники в Централі УККА — д-р М. Клюфас і п. Євген Луцький. На тій зустрічі обговорено минулу працю і співпрацю молодечих організацій і УККА, рішено продовжувати її та передано чеки — по 1,000 дол. для Пласту і СУМА і 5.00 дол. для ОДУМ.

ЗВІДОМЛЕННЯ ІЗ ПРАЦІ КАНЦЕЛЯРІЇ УККА В 1977 Р.

Всі постанови Екзекутиви, Крайової Ради і Комісій виконує канцелярія УККА. В останньому році канцелярія виконувала працю при обсаді 6-тьох співробітників разом із адміністративним директором. В канцелярії працювали такі особи: І. Базарко, В. Душник, Е. Луцький, Г. Гірняк, д-р Р. Клюфас і М. Жук були на хоробовій відпустці від місяця квітня до листопада 1977 р. Пан Р. Крупка працював до 1-го липня і пішов на безробіття. Ред. І. Кедрин-Рудницький редагує місячно „Конґресові Вісті", що появляються в обох щоденниках „Свобода" і „Америка". Службовики щоденно полагоджують біжучі справи бухгальтерійні, телефонічні, кореспонденційні та інші.

В основному треба згадати про такі справи, які підготовила і перевела канцелярія УККА:

1. Відзначення 22-го січня у Відділах УККА і в двох спеціяльних осередках — у Вашинґтоні і Олбані. У Вашинґтоні в кімнатах Конґресу з участтю сенаторів і конґресменів і Владики В. Лостена, який відмовив вступну молитву. У відзначенню взяли участь члени Екзекутиви УККА. Імпреза була успішною завдяки великому вкладови праці інж. Ю. Нестерчука — голови місцевого Відділу УККА. Підготова в Олбані відзначень була в руках Окружного Комітету Відділів УККА, що його очолює п. Я. Кушнір і дир. Союзівки п. В. Кваса.

З нагоди 22-го січня канцелярія вислала спеціяльний пресовий комунікат в числі 2.320 примірників на адреси всіх пресових органів, радієвих та телевізійних станцій Америки. На тому місці треба подякувати інж. Зобніву з Бінґгемтону, Н.И. який доставив до нашої канцелярії всі дотичні адреси.

2. Меморандум Київської Гельсінкської Групи. — В місяці лютому наша канцелярія вислала всім конґресменам, сенаторам, пресовим аґенціям у Вашинґтоні, державним бюрам у Вашинґтоні, як і всім місіям до О.Н. копію мемурандуму враз з перекладом на англійську мову. Цей документ вийшов на кошти УНСоюзу і його щоденника „Свобода".

3. Конвенція Автомобільної Юнії в Лос Енджелесі. — В днях 18-23 травня відбулася в Лос Енджелесі, Кал., Конвенція делеґатів Автомобільної Юнії. В конвенції взяло участь 1.000 делеґатів. Для їх інформації про стан робітництва в Україні, як і національні проблеми України ми старалися поінформувати видрукувавши 10.000 летючок в тій справі. Співробітник канцелярії УККА п. Р. Крупка відвіз до Лос Енджелес багато інформативного матеріялу, як також спеціяльний памфлет Київської Гельсінкської Групи. Багато праці для інформації делеґатів віддала адвокатська фірма Квітковського і Боровського в Детройті, як також довголітній юнійний діяч в Детройті п. Стасик.

4. Травнева збірка на фонд СКВУ. — В місяцях травні і червні заходами Головної Канцелярії УККА і Відділів переведено збіркову акцію на Фонд СКВУ. Крім пресових закликів канцелярія УККА переслала всім своїм відділам збіркові листи. Підсумовуючи збірку подаємо такі цифрові зіставлення:

Відділи УККА зібрали	$15,594.35
Організації вплатили	494.25
Членські вкладки:	
Український Народний Союз	750.00
„Провидіння"	500.00
ООЧСУ	500.00
ОДВУ	250.00
Разом	$18,088.55
Індивідуальні вплати	6,114.00
Разом	$24,202.55

5. Федеральна допомога Молодечим Організаціям. — Завдяки співробітниці стейтового Уряду в Албані пані Христини Овад Український Конґресовий Комітет Америки, як також Пласт і Молода Думка отримали в цьому році федеральну допомогу через стейтовий уряд в Олбані в формі фінансів і харчів.

УККА спонзорував приділ для СУМА в таборах в Еленвіл і Філмор — Баффало і ОДУМ в Акорд, Н.И. В тій акції нашим відпоручником, який полагоджував всі справи звязані із письмами і формулярами зі стейту був п. М. Шміґель — голова Головної Управи СУМА. В дні 20-го червня зі стейтового магазину на Бронксі отримано 11 тисяч фунтів харчів різного роду. Ті харчі були розділені між всіми трьома таборами за обопільним договоренням.

Фінансова допомога. — Вплинули такі гроші на допомогу тим таборам:
липень — $13,898.70; серпень — 14,043.87; вересень — 9,316.49; разом — $37,259.06.

З цілої приділеної суми стейт призначив на адміністраційні видатки 2,682.45 дол. Інспектори стейту декілька разів відвідували для контролі табори, щоби устійнити чи зголошена сума дітей є правдива. Наші висновки з тієї акції ті, що це в перше нам вдалося завдяки пораді пані Овад отримати таку визначну допомогу. Такі самі програми обов'язують і в інших стейтах. Жаль тільки, що ми в тому році з них не скористали, але є всі дані, що в біжучому році 1978 ми зможемо скористати з приділів при нашій співпраці із стейтовими урядами. В тій справі ми звернулися до відділів УККА західніх і середущих стейтів Америки з проханням, щоби вони намітили спільні наради в Чікаґо на яких докладно запізнаються з формальностями, що їх треба буде виповнити для отримання допомоги. Такі наради відбулися на запрошення Відділу УККА в Чікаґо в неділю, 20-го листопада ц.р. На них приїхала з Олбані п. Христина Овад, яка провела зустріч-семінар на тему „Як користати нашим молодечим організаціям, школам і дошкіллю з федеральної допомоги у різних формах". Пані Х. Овад, як знавець цих справ, була дуже допоміжною УККА і іншим спонзорам успішно одержати ці допомоги в стейті Ню Йорку.

6. Маніфестація в Ню Йорку. — 18-го вересня відбулася величава маніфестація в Ню Йорку. Відгомін про неї пішов по цілій Америці і по цілому вільному українському світі. Головним промовцем на тій маніфестації був д-р М. Штерн донедавна вязень в Совєтському Союзі. Після свого виступу на маніфестації д-р Штерн відбув поїздки по великих українських громадах запляновання централею УККА. І так мав доповіді і зустрічі в таких наших громадах: Ню Йорк, Союзівка, Чікаґо, Вашинґтон, Бостон, Філядельфія, Нюарк, Боффало і Дітройт а тепер перебуває в Каліфорнії. Господарем всіх зустрічей були місцеві Відділи УККА. Майже у всіх місцевостях д-р Штерн зустрічався із англомовною пресою, мав виступи на радіях і телевізії. Про його побут писала не тільки українська преса, але також жидівська і американська. В четвер, 13-го жовтня він зустрінув заступника президента В. Мондела на сніданку в ресторані в Квінсі, який був зорганізований комітетом для вибору мейором міста Ню Йорку Е. Кача. На тому місці хочемо ствердити і подякувати визначним українським громадянам, які безкорисно на прохання канцелярії УККА згодилися прийняти родину Штернів на утримання. І так вони мешкали в д-ра Кузьмака — від 27-го вересня до 7-го жовтня, в п-ва Зеленських від 10-го жовтня до 6-го листопада і від 7-го листопада до свого виїзду до Каліфорнії в д-ра Матківського. Крім цих приватних домів УНСоюз безплатно приняв його на Союзівку у кінці місяця вересня. Подаємо окремо „Д-р М. Штерн в українській громаді".

7. Акції в обороні прав людини в Україні. — Підтримуючи заяви президента Дж. Картера в обороні людських прав і свободи віровизнання, головна канцелярія УККА звернулася до всіх Центральних Організацій і своїх відділів з дорученням впливати на своїх сенаторів і конґресменів в своїх стейтах, щоби вони прилучились до зголошених резолюцій в Сенаті і Палаті Репрезентантів, які вимагають звільнення політичних вязнів арештованих в Україні. В дні 17-го березня ц.р. відбулося в Ню Йорку переслухання в справі нищення релігії в СССР. З рамени УККА зложив зізнання і передав меморандум д-р В. Душник. В четвер, 28-го квітня през. УККА д-р Л. Добрянський виступив перед спеціяльною Конґресовою Комісією з обширними свідченнями про систематичне нищення національних, людських і релігійних прав в СССР. Канцелярія спеціяльно виготовила матеріяли у формі мемурандуму, який був розісланий до всіх делеґатів, що їхали на наради до Білгороду з рамени ЗСА, як також до всіх місій при О.Н. і всіх сенаторів і Конґресменів. Ці матеріяли також переслано до президента ЗСА Дж. Картера і передано ґен. секретарові О.Н. К. Вальдгаймові.

8. Від січня до жовтня реґулярно появлялися Конґресові Вісті, які подають звіти із праці Централі і Відділів УККА. Вісті УККА ч. 27 зпоіменним виказом платників Національного Датку за 1976 рік появився в місяці листопаді ц.р.

9. Інформаційне Бюро в Вашинґтоні. — 18-го листопада відбулося офіційне відкриття Інформаційного Бюра УККА в Вашинґтоні, яке міститься в центрі інформацій — Нешенал Прес Билдинґ. Завданням нашого бюра є інформувати американський уряд, пресу і інші чужі установи про теперішній стан в Україні, як також інформувати українське громадянство про акції ведені в тій справі на форумі уряду ЗСА. Тимчасовим директором цього бюра є інж. Ю. Нестерчук, який за співпрацею ще й інших українських професіоналістів у Вашинґтоні вложив великий вклад в організацію і устаткування цього бюра.

10. Конференції і Наради в Чікаґо. — В днях 11, 12 і 13-го лютого представники Екзекутиви УККА відбули наради з представниками Укр. Лікарського Товариства Північної Америки, з представниками відділів УККА середньо західних стейтів Америки та з представниками українських забезпеченевих і економічних установ в справі створення Крайової Господарської Ради при УККА. Ця Рада була створена 13-го серпня 1977 року в Чікаґо і на перше завдання зобов'язалася придбати фонди на ведення Інформаційного Бюра у Вашинґтоні.

Потреба Українсько-Польського порозуміння



Юзеф Лободовський.

Триденна наукова конференція в МекМастерс університеті у Гамілтоні біля Торонта, Канада, присвячена українсько-польській проблемі в різних її аспектах, з участю понад 20-ти університетських українських і польських професорів із різних країн вільного світу, зактивізувала проблему польсько-українських відносин — вже не тільки у площині науковій і теоретичній, але й політичній та практичній. У великій мірі спричинився до цього чи-не найвидатніший сучасний польський поет і публіцист Юзеф Лободовський, постійно замешкалий в Еспанії, який взяв активну участь у згаданій конференції та після того виступав на різних, спеціяльно в його честь влаштованих зібраннях в ЗСА і Канаді. Автор прегарної „Пісні про Україну" та численних інших поетичних творів і публіцистичних статтей по лінії необхідности польсько-українського порозуміння — Юзеф Лободовський знову віршованим і прозовим словом апелював до здрового глузду, до політичного розуму, який — всупереч почуванням, що наростали впродовж сторіч ворожнечі — наказує спільним фронтом виступати проти спільного ворога в ім'я спільного інтересу — відновлення суверенних держав Польщі й України. „Можемо сваритися, можемо навіть одні проти одного битися, але спершу мусимо жити" — закликав той польський поет, приятель України, вказуючи на існуючий стан, в якому ані польський, ані український нарід не можуть жити, придавлені Москвою.

Сторіччя польської окупації українських земель, криваві мійни, польська політика національної асиміляції та соціяльно-економічної експлуатації, остання польсько-українська війна 1918-1919 р.р. і двадцятирічний період панування Польщі у Західній Україні у 1919-1939 р.р., логічно і природно накопичили в українських серцях і душах масу негативних супроти Польщі й поляків почувань. Підсичують ті почування далі такі факти, як протиукраїнська політика, чи просто нагінка у сучасній комуністичній Польщі та прерізні резолюції й відозви різних емігрантських польських організацій під гаслами звороту Польщі — Львова і Вільна. Але все це або відгуки нещасного минулого, або людської короткозрости чи просто глупоти, або свідомої провокації. Політика, яка вимагає керуватися розумом, а не почуванням, диктує конечність спільного антимосковського українсько-польського фронту, як „кондіціо сіне ква нон" — як невідхильної передумови відзискання і тривкого збереження самостійних ні від кого незалежних держав України й Польщі. Про майбутні наші кордони рішитимуть уряди у столицях вільних держав України й Польщі — тепер ідеться про те, щоби ті вільні держави могли відновитись і зберегтись. Українсько-польського порозуміння боїться Москва, як найбільшої загрози для „єдиної неподільної" Росії. Перемога Прометеївського гасла — створення національних держав на обширі теперішнього Совєтського Союзу, що є насправді російською колоніяльною імперією — це єдина концепція, сприйнятлива для всіх поярмлених Москвою народів.

Український Конґресовий Комітет, як організаційна й репрезентаційна верхівка українського суспільства в ЗСА мусить цікавитися цією проблемою. Вона існує також на вужчому американському терені: в нашому українському інтересі лежить також виступати спільно з усіма іншими національними групами — між ними польською національною групою — в обороні спільних інтересів на терені ЗСА. Тому треба раз-ураз підкреслювати, щоби не керуватися своїми сантиментами і ресантиментами, а щоби діяти згідно з інтересами і потребами великої української визвольної справи та в інтересі, зокрема, американської громади в цій країні.

Ще про Леоніда Плюща

У підході до всіх подій у ширшому світі і до всіх окремих осіб, активних у громадсько-політичному житті, треба керуватися виключно тільки одним критерієм: чи вони приносять користь чи шкоду Україні, українській визвольній справі? Раз-ураз треба повторювати істину, що в політиці не йдеться про симпатії-антипатії ані про сантаменти й ресантименти, а про розум, який диктує дію. Ідеться про доцільність кожної дії, про об'єктивне стверджування фактів без уваги на те, чи вони нам подобаються, чи ні. І так само — про об'єктивний підхід до осіб з погляду їхньої корисної чи шкідливої для України діяльности, — без уваги на те, чи котрась із тих осіб нам симпатична чи несимпатична і чи згідні або незгідні з усіма її поглядами.

Леонід Плющ був одним із найбільш відомих діячів із руху спротиву в Україні, був політичним в'язнем в УССР, сидів у „психушці", виявляв і далі виявляє рішуче й непохитне опозиційне становище супроти панівного в УССР рижиму і в його обороні виступило все українське вільне суспільство, змобілзувавши теж міжнародну опінію. Коли аід цим тиском кремлівська верхівка звільнила Плюща і він з своєю ріднею опинився у вільному світі — всі вільні українці без уваги на їх партійно-політичні погляди привітали Леоніда Плюща, як жертву окупантського режиму. У перших виступах Леоніда Плюща у вільному світі було багато дечого, що нам не подобалося і хоч він сьогодні вже не цілком той, яким був зараз після переїзду на Захід, проте й сьогодні не все в його поведінці нам подобається. Наприклад: запитуваний чи не запитуваний, ніким до цього не провокований він заявляє, що він „неомарксист" і „атеїст". Ніхто йому не лізе в душу, як узагалі у вільному демократичному світі не водиться, щоб хтось когось запитував, до якої партії він належить і чи він віруючий, чи невіруючий. Баламутний вислів „нео-марксизм", бо не відомо, чи треба під цим розуміти „комунізм з людським обличчям", як його називав чеський Александер Дубчек, чи якусь нову форму марксизму, довкола якого все ще ведуться палкі суперечки між Москвою, Пекіном, Београдом та найновішими еврокомуністами. Не подобається нам взагалі окреслювання себе, як будь-котрий марксист, бо ж марксизм давно збанкротував: проповідуючи боюотьбу кляс і заповідаючи революцію використовуваної капіталистами робітничої кляси, Маркс не перебачив, що постануть робітничі спілки з колективними договорами праці, що деякі категорії робітників зароблятимуть краще за інтеліґентів, що робітники в деяких галузях промислу будуть уділовцями своїх фабрик і тому їм залежатиме на процвітанні тих варстатів праці, — що постане всебічне соціяльне законодавство, — що народиться новітній націоналізм, який знівелює гасло „робітники всіх народів єднайтеся"...

Але все це не заперечує факту, що Леонід Плющ виступає не тільки у принципі за людські права, але й зокрема та особливо проти поярмлювання України і що заявляється за право України до своєї держави. І Леонід Плющ робить добру роботу для України, бо скрізь там, куди не мають доступу „буржуазні націоналісти" — він має доступ і йому вірять, — всі ті ліві міжнародні кола, які вірять тому колишньому совєтському в'язневі, людині простолінійній і щирій. І коли він недавно заявив: „...А коли будемо з'єднані, то й Бог нам допоможе..." — то і його атеїзм не страшний. Тому не треба таврувати Плюща, бойкотувати його і дорікати йому. Шануймо його переконання та будьмо йому вдячні, що він робить добру



Леонід Плющ на пресовій конференції на Гаваях.

роботу для України — як ось на Гавайській конференції психіятрів. Це мрія Москви: „не знищили ми, большевики, Плюща, хай знищать його, його земляки у світі". Плющ є продуктом покоління, якеє інше, як загал політичної еміґрації. І це треба розуміти, як логічне явище. Плющ інший, але корисний для визвольної справи України, дармащо нам у ньому не все подобається.

З ЛИСТІВ ДО ЦЕНТРАЛІ

Я, А. Романчук, залучую у цьому листі поштовий чек на дол. 12, як даток на Народний Фонд УККА. На жаль, одноразово дол. 25, я не встані вислати, то дальших дол. 13 вишлю трохи пізніше. Мій Сош. Сек. тільки 124 дол., як не хворію то дороблюю ще 30 дол. на місяць (два дні праці), але того мало на життя. В банку не маю грошей, але маю малу власну хату, то все моє багатство. Але не хочу стояти в стороні від помочі для нашої української справи. Вибачте і прийміть слова пошани, Антоніна Романчук, Ст. Петерсбурґ, Фла.



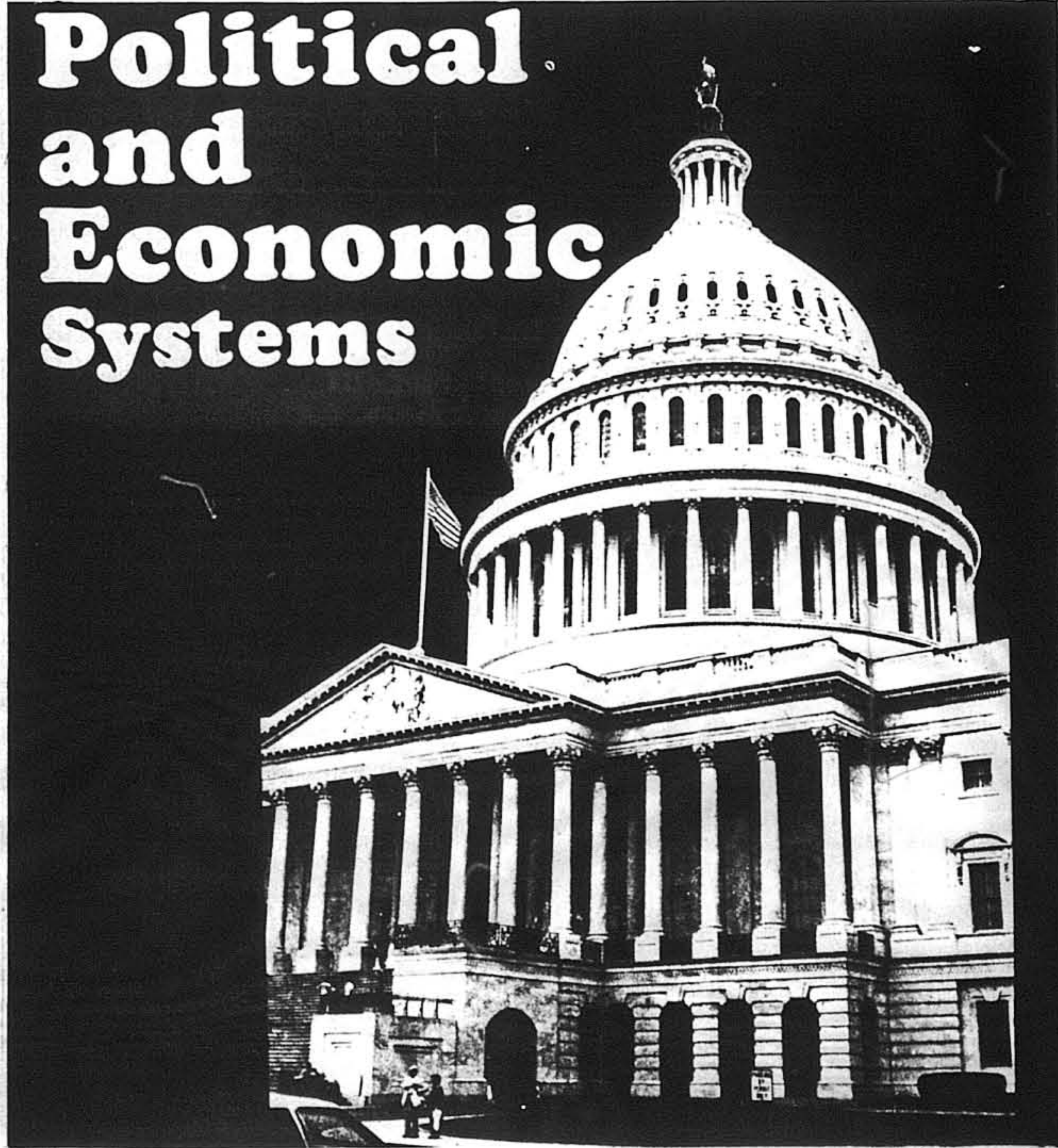
„Інститут Порівняльних Політичних і Економічних Систем"

Доповідаючи на засіданні Крайової Ради УККА в дні 10-го грудня ц.р. про свою діяльність — президент УККА проф. Лев Дабрянський інформував також про свою ролю, як члена Дорадчої Ради Пропам'ятного Фонду для молоді Чарльса Едісона, та директора Інституту Порівняльних Політичних і Економічних Систем у Вашинґтоні, Д.К. Проф. Лев Добрянський, міжнародний авторитет у справах комуністичних систем, палко поручав, щоби українська молодь зацікавилася студіями у тому Інституті. Річна оплата становить 570 дол., отримується за курс 6 „кредитів", оплата за кімнату на 6 тижнів — 200 дол., — харчі коло 250 дол., таким чином всі кошти (вкл. з помешканням і харчами та вписом) — 1,010.00 дол. Курс триває від 9 червня до 21 липня 1978 року. Останній термін зголошування аплікацій — 15-го лютого 1978 року.

Аплікації зголошувати і за всіма інформаціями звертатися на адресу:

Dr. Lev E. DOBRIANSKY — Director
Comparative Political and Economic Systems
5272 River Rd., Suite 770
Washington, D.C. 20016

Кошт аплікацій — 15.00 долярів.



1940

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД

1977

Ukrainian National Fund Drive

COMMITTEE OF AMERICA • UKRAINIAN CONGRESS • КОМІТЕТ АМЕРИКИ • УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ

ХАЙ УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В АМЕРИЦІ ВИЯВИТЬ СВОЮ ЗРІЛІСТЬ І МУДРІСТЬ — ПІДТРИМУЮЧИ У ЦЬОМУ РОЦІ ЗНОВУ СВОЮ ЦЕНТРАЛЮ ЦЕНТРАЛЬ, ЯКА З МАЛИМИ ГРІШМИ РОБИТЬ ВЕЛИКЕ ДІЛО!

Статистичні дані Національного Датку та пожертв до УНФонду за роки 1975 і 1976

(Дані взяті із оголошених вплат у Вістях УККА чч. 26-27)

Відділ УККА/Укр. Громада	1975	1976
1. Філядельфія, Пен.	$12,000.00	$12,070.50
2. Нюарк/Ірвінґтон, Н.Дж.	8,569.00	8,003.00
3. Ню Йорк, Н.И.	8,728.00	7,925.00
4. Чікаґо, Іл.	6,567.00	7,782.00
5. Південно Східний Мішіґен	5,193.00	6,050.00
6. Рочестер, Н.И.	3,872.00	4,244.00
7. Боффало, Н.И.	3,770.00	3,995.00
8. Клівленд, Ог.	2,195.00	3,428.00
9. Пассейк/Повіт Берґен, Н.Дж.	2,535.00	3,365.00
10. Гартворд, Кон.	3,096.00	3,095.00
11. Джерзі Ситі, Н.Дж.	3,277.00	2,833.00
12. Сиракюз, Н.И.	2,600.00	2,515.00
13. Міямі/Фльорида	1,592.00	2,497.00
14. Ню Гейвен, Кон.	2,195.00	2,460.00
15. Янґставн, Ог.	1,815.00	2,075.00
16. Бруклин, Н.И.	2,271.00	2,029.00
17. Лос Енджелес і Сан Франсіско, Каль.	1,214.00	1,943.00
18. Йонкерс, Н.И.	1,815.00	1,915.00
19. Лорейн, Ог.	2,165.00	1,855.00
20. Південно Західня Пенсильвенія	1,301.00	1,787.00
21. Бостон, Мас.	2,005.00	1,715.00
22. Вашінґтон, Д.К.	1,575.00	1,625.00
23. Міннеаполіс, Мін.	1,505.00	1,504.00
24. Ню Бронсвік, Н.Дж.	1,475.00	1,473.00
25. Болтімор, Мд.	1,475.00	1,425.00
26. Бриджпорт, Кон.	1,115.00	1,288.00
27. Елизабет, Н.Дж.	1,650.00	1,227.00
28. Вілімантік, Кон.	1,090.00	1,185.00
29. Ютика, Н.И.	1,177.00	1,110.00
30. Віпані/Повіт Моріс, Н.Дж.	1,135.00	1,054.00
31. Гемпстед/Повіт Насав, Н.И.	465.00	1,000.00
32. Честер, Пен.	1,373.00	990.00
33. Трой, Н.И.	1,075.00	965.00
34. Дітройт (Метропол.), Міш.	753.00	940.00
35. Фінікс/Арізона	415.00	935.00
36. Мілвокі, Віск.	770.00	905.00
37. Озон Парк, Н.И.	——	840.00
38. Коговз, Н.И.	510.00	825.00
39. Флінт, Міш.	795.00	805.00
40. Оберн, Н.И.	822.00	791.00
41. Амстердам, Н.И.	596.00	763.00
42. Гемонд/Індіяна	450.00	761.00
43. Кентон, Ог.	860.00	735.00
44. Вілмінґтон, Дел.	365.00	733.00
45. Вотервліт, Н.И.	680.00	640.00
46. Бінґгемтон, Н.И.	805.00	695.00
47. Кергонксон, Н.И.	425.00	671.50
48. Омага, Небр.	680.00	640.00
49. Норвіч, Кон.	585.00	620.00
50. Трентон, Н.Дж.	910.00	557.00
51. Денвер, Кол.	——	549.00
52. Картерет, Н.Дж.	410.00	535.00
53. Колчестер, Кон.	405.00	505.00
54. Елмайра, Н.И.	515.00	500.00
55. Вісконсін Делс, Віск.	490.00	490.00
56. Стейт Вірджінія	261.00	450.00
57. Сомервіл і Менвіл, Н.Дж.	435.00	395.00
58. Стейт Кентакі	200.00	409.00
59. Алентавн/Лігай Велі, Пен.	392.00	367.00
60. Редінґ, Пен.	415.00	315.00
61. Кензас Сіті/Мо. і Канз.	297.00	266.00
62. Байон, Н.Дж.	230.00	265.00
63. Гюстон, Текс.	425.00	260.00
64. Акрон, Ог.	215.00	220.00
65. Кемден, Н.Дж.	185.00	125.00

Фінансовий стан каси УККА

За одинадцять місяців 1977 року до Народного Фонду вплинула сума $64,000, що було на $5,800 менше чим в тім самім часі 1976 р. Причиною зменшення були менші внески від організацій, які в минулому році перед Конґресом УККА їх вирівнювали.

Прибутки з видавництва дали суму $3,363.

Успішна збірка на потреби СКВУ дала суму $25,500, а відсотки від інвестицій суму $4,568.77. В загальному всіх прибутків було $97,431.77, тобто 56% передбачених бюджетом.

Загальна сума всіх видатків була $118,931. Персональні видатки дали суму $32,096, а річеві $9,035.37. Кошти видання „Укр. Квартальника" були $18,586.89. Для підготовки двох книжок видано суму $3,127. Видання „Конґресових Вістей" коштувало $4,346.

Видатки у зв'язку із збіркою до УНФонду, дали загальну суму $8,544. На потреби СКВУ виплачено суму $17,713.34. Очікуємо від канцелярії СКВУ розчислення про збірку пожертв з терену ЗСА, які вплинули впрост до Торонта і по одержанню цих розчислень виплемо їм належну від нас суму. Кошти засідань і виїздів в терен, були у висоті $5,235. Дотацій уділено на суму $2,695.00. Кошти вдержання дому є вищі, як передбачалося, бо вже виплачено за них суму $4,842.69. На влаштування Канцелярії у Вашинґтоні видано $2,540.00.

З огляду на це, що видатки були вищі від прибутків, доложено з ащадностей суму $21,500.

В місяці грудні завершується збірка Національного Датку, яку інтенсивно започатковано ще у вересні ц.р. Тоді було виготовлене звернення і розіслане до читачів „Свободи" і „Америки" та на адреси платників. Вислано звернення також до Центральних Організацій. Висилається на ті самі адреси святочні побажання з пригадкою про платність Національного Датку. Вислано звернення до Відділів УККА з проханням посилити збірку Національного Датку. Із зверненням є статистичні дані по місцевостях про висоту збірки за попередні два роки. Сподіємося, що так, як у минулих роках, груднева збірка буде успішною і що вона дасть побажану суму вплинів.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УККА ЗАМИКАЄ ВПЛИВИ НА БЮДЖЕТОВИЙ 1977 РІК — З ДНЕМ 15 СІЧНЯ, 78!

КРАЙОВА ГОСПОДАРСЬКА РАДА ПРИ УККА

Пані У. Дячук доповідала на Крайовой Раді 10 груд. 1977:

Дня 13-го лютого ц.р. відбулися наради в Чікаґо, на яких вибрано Комісією для підготови оформлення Крайової Господарської Ради при УККА, якої завданням мало бути опрацювати плян спільної української економічної дії в Америці. Вибрана Комісія підготовила правильник Краєвої Господарської Ради.

13-го серпня відбулися в Чікаґо наради, в яких взяли участь слідучі члени Екзекутиви і Крайової Ради УККА:

Мґр. Базарко, п. Уляна Целевич, д-р А. Хрептовський, інж. Григорчук, д-р Нестерчук, д-р Куляс та п. У. Дячук. У висліді цих нарад створено Крайову Господарську Раду при УККА.

Її очолив — директор Омелян Плешкевич, а до Управи ввійшли панове:

д-р Куляс і М. Семчишак — місто голови,
д-р Кобилецький — секретар,
д-р Старух — організаційний референт,
д-р В. Нестерчук — пресовий референт,
д-р Мацюк — скарбник,
У. Дячук — представник Екзекутиви УККА.

Осідком організації є Чікаґо, де проживають всі члени управи.

Прийнято з деякими змінами Правильник, який був виготовлений Комісією за проєктом д-ра В. Нестерчука і який розглядала Екзекутива УККА на однім зі своїх засідань.

Членами Крайової Господарської Ради є:

5 секретарів,
4 Братські Союзи,
Централі Українських Кооператив,
Ліґа Укр. Щаднично-Позичкових Кас,
Союз Купців і Підприємців та
Конференція Укр. Професійних Товариств.

До Крайової Господарської Ради входить один член Екзекутиви УККА як зв'язковий.

На цих основуючих нарадах були виголошені короткі доповіді, а саме:

Міністер Ю. Ревай — про Конференцію Українських Фінансових Установ, яка перестала існувати.

Мґр. І. Базарко — про пляни праці УККА, та фінансові потреби — (Канцелярія у Вашинґтоні).

Уляна Дячук — Фінанси УККА та конечність збільшення числа платників Національного Датку.

Винесено дуже важне для УККА рішення, що Крайова Господарська Рада зобов'язується до року внести суму $25,000 для фінансування Інформаційного Бюра УККА у Вашинґтоні. З огляду на брак часу, не було відразу вирішено, як ця збірка має відбуватися.

Делегат Головної Управи Лікарського Товариства відразу здеклярував суму $1,000 на ту ціль.

В дні 2-го жовтня ц.р. Управа Крайової Господарської Ради відбула в Чікаґо своє перше засідання, на якім:

1. Зроблено аналізу завдань цієї організації;
2. Намічено плян праці;
3. Вирішено спосіб фінансування Інф. Бюра у Вашинґтоні.

Крайова Господарська Рада уважає, що при більших Відділах УККА повинна існувати Референтура Крайової Господарської Ради (а таких Відділів є приблизно 14) і просить, щоб Екзекутива УККА видала обіжник до Відділів про конечність вибрання референта, підчеркаючи його завдання включення підприємців, промисловців до співпраці з Крайовою Господарською Радою, збирання інформацій і даних про можливості в тім терені.

Краєва Господарська Рада проєктує:

1) друкувати статті в укр. пресі для стимуляції українського економічного життя і розвитку існуючих чи заснованих нових підприємств;
2) уладжування зустрічей представників Крайової Господарської Ради з референтами в терені, та зустрічі з місцевими підприємцями для виміни думок і ширення знання при різні економічні можливості.

Відносно збірки грошей на фінансування Інформаційного Бюра у Вашинґтоні рішено, щоб кожний з 5-ти секторів, який належить до Крайової Господарської Ради вніс суму $5,000 на цю ціль та по $500.00 річної вкладки.

ВПЛАЧУЙТЕ ДО УНФОНДУ СВОЇ ВНЕСКИ І ПОЖЕРТВИ НЕГАЙНО, У ЦЬОМУ МІСЯЦІ ГРУДНІ, 1977!

Прелімінар бюджету УККА на 1978 рік

ПРИБУТКИ:

1. ВПЛАТИ ДО УНФОНДУ:		
а) індивідуальні	$136,000	
б) внески організацій	12,000	
в) специяльні датки	2,000	
Разом пожертви до УНФ	$150,000	$150,000
2. КАНЦЕЛЯРІЯ У ВАШИНҐТОНІ — Краєва:		
Господарська Рада (окремі позиції будуть подані)	25,000	25,000
3. ВИДАВНИЦТВО:		
а) „Український Квартальник"	3,000	
б) Книжки	2,000	
Разом	5,000	5,000
4. ФОНД СКВУ — III-ій Конґрес СКВУ:		
Пожертви	35,000	35,000
5. ВІДСОТКИ ВІД ОЩАДНОСТЕЙ:		
Разом прибутки	$220,000	$220,000

ВИДАТКИ:

1. Адміністрація	$40,000
2. Річеві видатки	10,000
3. Видатки проф. Добрянського	7,200
4. Бюро у Вашинґтоні	25,000
5. „Український Квартальник" (4 числа)	20,000
6. Публікації, брошури і книжки	19,000
7. „Конґресові Вісті"	6,500
8. Український Народний Фонд	14,300
9. Підготова до святкувань 1000-ліття Християнства в Україні	5,000
10. Фонд Оборони Людських Прав	10,000
11. Фонд СКВУ	35,000
12. Шкільна Рада УККА	7,000
13. Кошти засідань та подорожей в терен	6,000
14. Дотації	9,000
15. Вдержання Дому	5,000
НАДВИШКА	1,000
РАЗОМ ВИДАТКИ	$220,000

ВИДАТКИ:

1. АДМІНІСТРАЦІЙНІ:		
а) Персональні видатки: платні службовиків та організаційних референтів		$40,000
б) Річеві видатки:		
Телефони	$2,000	
Канцелярійне приладдя	750	
Устаткування	500	
Оголошення (преса і тп.)	500	
Поштові оплати	1,000	
Обезпечення шпитальне	2,100	
" соціяльне	2,100	
" від безробіття	800	
Різні	250	
Разом	$10,000	$10,000
2. ВИДАТКИ проф. Добрянського		7,200
3. БЮРО у Вашинґтоні		25,000
4. „УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК" (4 числа):		
Редактор	$4,700	
Гонорарі	2,300	
Друкарня і переплетня	10,000	
Експедиція	2,000	
Адміністрація-порто, коверти і тп.	1,000	
Разом	$20,000	$20,000
5. ПУБЛІКАЦІЇ, БРОШУРИ І КНИЖКИ:		
а) Акти Української Державности	9,000	
б) „Українці в Америці"	10,000	
Разом	$19,000	$19,000
6. „КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ":		
Редактор	1,000	
Друкарня	5,000	
Друк для „Америки"	500	
Разом	$6,500	$6,500
7. УНФОНД:		
10% звороту коштів Відділам	6,000	
Виказ Платн. „Вісті УККА" ч. 26	2,200	
Поштові оплати	2,400	
Коверти	2,000	
Друки	500	
Святочні картки і заклики	1,000	
Виказки	200	
Разом	$14,300	$14,300
8. ПІДГОТОВА ДО СВЯТКУВАНЬ 1000-ліття Християнства в Україні	5,000	5,000
9. ФОНД ОБОРОНИ Людських Прав: Оголошення, література	10,000	10,000
10. ФОНД СКВУ — III-ій Конґрес	35,000	35,000
11. ШКІЛЬНА РАДА УККА	$7,000	
12. КОШТИ ЗАСІДАНЬ та подорожей в терен	6,000	
13. ДОТАЦІЇ	9,000	
14. ВДЕРЖАННЯ ДОМУ:		
Огрівання	$1,900	
Забезпечення	1,600	
Електрика	500	
Чищення	1,000	
Разом	$5,000	$5,000
НАДВИШКА	1,000	1,000
РАЗОМ ВИДАТКИ		$220,000

ЗВІТ ФІНАНСОВОЇ КОМІСІЇ УККА

В суботу, 3-го грудня, 1977 року Фінансова Комісія Краєвої Ради відбула своє чергове засідання.

Комісія:

— розглядала стан збірки Нац. Датку за 1977 рік, намічений на початку 1977 року,
— плян праці на цей рік;
— зробила порівнання бюджетових сум з дійсним станом прибутків і видатків за цей рік;
— намітила бюджет на 1978 рік.

У висліді цих нарад Фінансова Комісія вносить слідуючі рекомендації:

1. Висилати Український Квартальник всім тим платникам Нац. Датку, які склали пожертву у висоті $40.00 або більше. Досі отримували його особи, які вплатили вже $25.00, або більше.

2. Піднести передплату Українського Квартальника до $12.00.

3. Скликати комісію для розглянення можливостей притягнення ширшого круга співпрацівників чи дописувачів до Українського Квартальника, щоб зробити його більш почитним та популярним. Розглянути кошти його видання, папір, тираж і т.п., які постійно зростають.

4. Кошти вдержання будинку, які припадають на УККА, виявилися значно вищі, як це передбачалося. Перший поверх УККА віддав до розпорядимости безкоштовно Шкільній Раді. Комісія пропонує, щоб суму $150.00 місячно ($1,800) зачислену до видатків за опал та електрику, перекинути на дотацію для Шкільної Ради.

5. Комісія пропонує призначити ще 1977 року слідуючі дотації трьом найбільшим молодечим організаціям:

Пласт — $1,000; СУМА — $1,000; ОДУМ — $500.00.

6. Комісія повторяє давну резолюцію, що необхідним є підшукати організаційно-фінансового референта для підсилення організаційної сітки, вдержання контакту з тереном, що допоможе збільшити пожертви до Народного Фонду.

У громадах

Ню Йорк. — 3-го грудня ц.р. відбулися тут річні Загальні Збори Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку — Метрополітального Відділу УККА, в яких взяло участь 58 представників місцевих організацій, 16 членів Управи і кілька гостей та у висліді яких обрано нову Управу у такому складі: інж. Євген Івашків — голова, адв. Роман Гуглевич — почесний голова, д-р Аскольд Лозинський, мґр Іван Базарко, інж. Юрій Гончаренки, Ірина Куровицька, д-р Ігор Соневицький, інж. Іван Мокрівський, адв. Юрій Волинець — заступники голови, пані Леся Ґой, Розалія Полчі — секретарі, Микола Хоманчук — голова фінансової комісії, до якої входять ще: інж. Ярослав Оберишин, Михайло Салдан, д-р Іван Сєрант і Михайло Юзенів; ред. В. Левенець, ред. І. Длябога — преса й інформація; Комітет Оборони України: мґр Борис Потапенко — голова, Микола Грицковян, Дарія Степаняк, Стефанія Салдан, Роман Юзенів, Михайло Турчин, Всеволод Селенко, Мирослав Йовик, Роман Крупка, Микола Чорний — члени; Мистецько - імпрезова комісія: пані О. Луцька, Володимир Паруга, Дмитро Барна, Любомир Зелик, Василь Меґаль, Григорій Яремчук; референти молоді: Леся Дума-Лебедь, Єлисавета Сидор-Чарторийська, Андрій Прядка; референти зв'язків з міською управою: капітан Михайло Лучов і ляйтенант Григорій Полчі; мистецька комісія: інж. Ярослав Рубель, Тимішин Шевчук — члени; комісія УНФонду: Микола Кузик — голова, Лев Пришляк, Степан Селешко, Василь Расяк — члени; представники громад: Іван Хома — Бруклин, Іван Вітюк — Асторія; Контрольна комісія: мґр Іван Флис, Степан Чума, проф. Павлина Андрієнко-Данчук, Олена Гентіш члени; Товариський суд: д-р О. Соколишин, д-р Василь Палідвор, адв. О. Германюк, д-р Ірина Падох і Микола Турецький. До Номінаційної Комісії, яка займалась на протязі 3-ох місяців укомплектуванням лист членів до нової Управи входили: Микола Грицковян — голова, Андрій Прядка — секретар, пані Ірина Куровицька, інж. Юрі Гончаренко, ред. Володимир Левенець, капітан Михайло Лучов і Степан Чума — члени. Комісія була затверджена Загальними Зборами з додатком Василя Магаля.



Сцена з відкриття Українського Інформаційного Бюра у Вашинґтоні: промовляє президент УККА проф. Лев Добрянський.

Країни ОПЕК-у не будуть підвищувати цін на нафту

Карабаллєда, Венесуеля. — Представник ОПЕК—у, Організації, до якої належать країни експортери нафти, заявились на сфоїй конференції у Венесуелі за тимчасовим замороженням цін на нафту і піддержати резолюцію, яка закликає продуцентів цієї сировини, не підносити цін, які можуть створити другу економічну кризу у світі і поглибити інфляцію в багатьох країнах Европи. Після того, як представники 13-ох країн експортерів нафти не погодились на підвишку, якої домагалися деякі арабські країни, генеральний секретар Організації ОПЕК Алі Яйдаг заявив на пресовій конференції, що опозиційні країни прийняли рішення більшости і тимчасово не буде підвишки на нафту, як раніше передбачалось. Ціни на цей продукт залишаються такими, якими вони були досі. Очевидно, — відмітив представник ОПЕК, на слідуючій нараді ОПЕК-у, яка відбувається 15-го червня 1978 року, справа підвишки цін напевно буде знову дискутована в залежності від економічної ситуації у світі.

Політичні й економічні спостерігачі стверджують, що такий оборот справи на конференції ОПЕК-у треба завдячувати посиленій дипломатичній акції Адміністрації президента Джіммі Картера, яка доклала максимум зусиль, щоб не допустити до підвишки цін на нафту під теперішню пору, коли ціна доляра на міжнародних ринках впала і коли Европа, зокрема Велика Британія, переживає ще й далі господарську кризу, викликану колишнім ембарґом на нафту. Особливі старання виявили американські дипломати в Савдійській Арабії і Ірані, у двох країнах, які найбільше продукують нафту. Шейк Ямані, представник Савдійської Арабії заявив, що його країна, як і раніше продукуватиме 8,5 мільйонів бочок денно, щоб задовільнити потреби на нафту і вдержувати стабільними ціни на цей продукт.

Петера Ментена, здогадного нацистівського коляборанта, засуджено на 15 років ув'язнення

Амстердам, Голляндія. — Пресові аґентства інформують, що голляндський суд засудив 78-річного Петера Ментена, здогадного нацистського злочинця, якому суд доказав вбивства жидів в Західній Україні в часі Другої світової війни, на 15 років в'язниці. Тричленний трибунал, який займається воєнними злочинами, засудив підсудного Ментена на підставі доказаної йому вини, що він брав участь в розстрілі жидів в селі Підгорці біля Львова в 1941-му році, але суд відкинув закиди, що Ментан брав участь також у розстрілі 175—200 жидів в селі Урич. Розправа проти Ментена, який уважається найбагатшою людиною в Голляндії, а його колекції образів оцінюють на мільйони долярів, розпочався ще в травні ц. р. і продовжувався з перервами до 14-го грудня, коли запав остаточний вирок. На початку листопада прокуратор домагався досмертного. ув'язнення для підсудного. Ментен відкинув усі закиди проти нього. Раніше, в 1949 р., Ментен вже був засуджений за співпрацю з німцями, але тоді ще не обвинувачували його за вбивства. Перед другим арештом голляндська, а передусім совєтська преса, вела проти Ментена велику кампанію, а голляндські чинники, яким, головно німецька преса закидала легковірність, вислали були навіть свою делегацію до Західньої України, щоб наочно переконатись у злочинах Ментена, коли совєти погодилися відкрити масовий гріб із здогадно замордованими жидами та дозволили совєтським „свідкам" виступати на суді в Голляндії. Усі совєтські свідки, як треба було передбачати, ствердили винність Ментена у вбивстві, а одна жінка („Ню Йорк Таймс" пише: „поліш вумен") заявила, що вона бачила на власні очі, як Ментен застрілив жінку, яка просила дарувати їй життя. Ментен пробував рятуватись втечею до Швайцарії, але швайцарські поліційні чинники передали його голляндцям в 1946 році.

ДО 60-ЛІТТЯ РЕВОЛЮЦІЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ських армій 1917-24 років. Вояки УПА стояли ще у боротьбі проти Москви вісім років після закінчення Другої світової війни. Деякі з'єднання, згідно з наказом, закінчили боротьбу та перейшли для інших завдань у цивільне підпілля, інші, для поширення справи боротьби проти Москви на заході, перейшли кордон сателітних держав і подалися в американську окупаційну зону Німеччини. Довголітня боротьба УПА здивувала західній світ та спричинилася до невмирущої слави повстанської України, стратегії і тактики з'єднань УПА.

Картину боротьби за державність доповнюють інші українські формації Другої світової війни: I. Української Дивізії УНА, 35-ліття якої припадає в наступному році, Другої дивізії УНА та менших її з'єднань, а теж повстанських відділів на далеких обширах України. Існували ще українські батальйони і сотні, створені українськими старшинами, коли захиталася збройна потуга Німеччини; їхні останки перейшли до I УД УНА так, що під кінець війни около 25 відс. вояків і старшин УД УНА це колишні вояки червоної Армії і національні партизани.

Як бачимо, події з-перед 60-ти років знайшли не тільки відгомін серед істориків, письменників та інтелектуальних українських організацій, але головно в підпільних організаціях, в апотеозі зброї і боротьби у збройних чинах Карпатської України.

Ми врешті навчилися розуміти, що у війні за існування не тільки нації, але за існування української людини взагалі, нема психічного наставлення до „воріженьків", бо перед нами є ворог з його тотальними засобами війни і тотальними намірами знищити Україну. Нині ми краще розуміємо того визначного провідника релігійних воєн, який закликав поборювати ворога - чорта: „Бий ворога хрестом, хай знає з ким має до діла!" Або за словами Черчілля, який у час війни на нараді, де говорили, що є теж „добрі німці", відповів: — Добрий німець — мертвий німець!

Ми всі мали велике щастя жити в історичній добі, яку характеризує боротьба України за державність і за волю Батьківщини. Ми дякуємо Всемогучому, що нам було дано стати учасниками і свідками подій Великого Чуда начала української нації, сьогодні вже незламної і незнищимої. Змагання ще не закінчені і тому плекаймо далі традицію боротьби і в тому хай нам променює постава Шевченка — цитую за есеєм Василя Барки: „Поетові видається боротьба з ворогами Батьківщини предковічною боротьбою з жорстокими потворами тьми і смерти... Дужі були потвори: а поет, катуючись, ставав проти них... Як високий дуб, що короною торкає небо, приймав найдужчі удари грози, обороняючи від згубного вогню перші квіти, возлеліяні коло його коренів".

Алярм для України триває!

УКРАЇНСЬКА І МОСКОВСЬКА...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

Група настоює на необхідности незалежних міжнародних комісій по розгляду зголошених нею порушень.

Влада ніколи не допускала і не допускає такого розгляду.

Документи адресовані, зокрема, всім Головам Урядів, які підписали Гельсінкські Угоди і які передані на широкий розголос за допомогою західних кореспондентів і західні органи інформації.

30-го червня в Дружківці проголошений вирок двом учасникам Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод.

Суд над Миколою Руденком і Олексою Тихим — грізне попередження іншим.

Зроблено також попередження: засудженим може бути кожний, хто співчуває тому хто відкрито виступає на захист прав людини.

Приклад — рівночасно з судом в Дружківці відбувся суд в Одесі над Василем Барладяну: обвинувачення в наклепі на державний лад, три роки позбавлення волі — за читання і розповсюджування матеріялів Гельсінкської Групи.

Суд в Дружківці і суд в Одесі — відкрито політичні процеси — безсоромна демонстрація перед цілим світом радянського розуміння прав людини. Демонстраційна відмова СРСР виконувати прийняті на себе міжнародні обов'язки. Демонстраційна зневага суспільної думки цивілізованого світу.

В цей же час — наперекір бажанню керівників держави — це розкриття їхнього страху перед ростом правосвідомости і правозахисної ініціятиви громадян.

Члени Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод в СРСР:

Петро Григоренко, Мальва Ланда, Володимир Слепак, Наум Мейман, Елена Боннер.

Члени Української Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод:

Л. Лук'яненко, О. Мешко, О. Гейко, П. Вінс, О. Бердник, І. Кандиба.

Заяву Груп „Гельсінки" піддержуємо:

Г. Сєрих, А. Лавут, А. Сахаров, Ю. Гримн, Г. Якунін, В. Капітанчук, В. Некіпелов, Н. Комарова, З. Григоренко, О. Подрабінек, А. Ястраускас, Т. Веліканова, Л. Полуектова, Н. Строкатова, В. Машкова, К. Любарський, Г. Салова, І. Данилюк, В. Бахмин, І. Жолковська, І. Валітоца-Орлова, В. Турчин, Ю. Гастев.

30 червня — 2 липня 1977 р.

Гарвардська україніка...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

фій. Збірка Гарвардської україніки збагатилась в 1977 році на 14 тисяч назв.

В часі кількамісячного перебування в Гарварді о. д-р Д. Блажейовський склав при співпраці Е. Касинця каталог усіх надбань україніки в Гарварді від 1970 року. На основі того каталогу можна спостерегти, що в часі останніх семи років придбано понад 8,800 монографій, не враховуючи багатство серійних і довідкових публікацій. Каталог знято при співпраці пані І. Струмінської на 16 мм. мікрофільм.

Значно зросла в бібліотеці Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету збірка архівів та документації. Почато впорядковувати архіви ЦеСУС-у.

Виставки

Виставка „Документація про українську еміґрацію до Америки" відбулася на початку року в Вайднер бібліотеці. Понад сто експонатів розміщено в 12-тьох ґабльотках.

В лютому, в Гутон бібліотеці влаштовано виставку: „Українські рідкісні книжки й манускрипти".

В червні, в бібліотеці Гарвардської Школи Богослов'я була виставка на тему: „Український релігійний досвід".

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД за 1977 рік

Дол. 2,500.00 — Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦ в Ню Йорку;
дол. 1,000.00 — Кравець Юрій;
дол. 500.00 — Лешко Теодор і Стефанія;
дол. 200.00 — Матійчин М. і А. (Кетскілл, Н. Й.);
дол. 145.00 — Звадюк Антоніна;
дол. 120.00 — Овсянецька Ольга;
по дол. 100.00 — Береза Б. і М., Богачевський Вол., зам. кв. бл. п. С. Богачевської Дзюбинської; Вербовський І., Витанович Д. (Берклі Гтс., Н. Дж.), д-р Воєвідка Я., Гірняк І. і П., Кушнір Р. і М., Михалевич Л. збірка в пам. бл. п. Батька М. Богдана, Пастушенко Я. і Н., д-р Прокоп М. і Л., інж. Раковський Р. і Л., д-р Рогозинський К. з друж., Савків Т. і О., Святий М. і К., в 20-ту річн. смерти пароха Ґрейт Медовс. о. М. Гіля; Мгр Щербанюк Я. і І.;
по дол. 50.00 — Байбак А. П., Білоус М. і Н., д-р Бородайко Б. і І., Демків І. С., Куницька О., д-р Михайлів В. і С., Ненаткевич Д. М., д-р Палідвор В. і М., Сим О., Скремета П., Трентон, зам. кв. бл. п. П. Чуловського, Стецюк М. К., зам. кв. бл. п. О. Гуменної — Мами Ліди, Ціховляз Л. в пам. бл. п. О. Головід, Ціховляз Л. і З. зам. кв. бл. п. Слави Ґубернович, Шуган Софія.
по дол. 30.00 — Бакуменко Г. і М., Боднар К. з сином Богданом в пам. бл. п. Бойка М., Ґлют А., Стецюк М. К. з Юрком зам. кв. бл. п. А. Корчмарик;
по дол 25.00 — Бакуменко Г. і М. зам. кв. бл. п. Е. з Гулеїв Жук, Божик Г. з друж. в пам. бл. п. Яр. А. Дідика (Чіле), Гнатів І. з род., зам. кв. бл. п. д-ра С. Мішко; Гавранек І., мгр Грицин В. зам. кв. бл. о. інж. І. Шабельського, Зінич І. та Левицька Яр. у 85-ліття Мами О. Назар, Когут І. і М., Корчинська Е., Краєвський Н. зам. кв. бл. п. М. Стахова, д-р Крамарчук І. в пам. Небуденної Людини бл. п. І. В. Кобзяра, Крушельницька С., Леньова О., Лопадчак Т. і А., Никифоряк А., Об'єднання Жінок ОЧСУ, д-р Остапюк Я. і І., Гартфорд, зам. кв. бл. п. І. В. Кобзяра, Петрик С., Подусовські І. і О. зам. кв. бл. п. І. Варчака, Подусовські І. і О. зам. кв. бл. п. нотаря І. Даниловича, Родд І., Сахрин В. і М. зам. кв. бл. п. Д. Скубиш Каламунецької, Секрета А., Стецюк М. К. зам. кв. бл. п. М. Антонів, Тараско П., Терлецька К., Шипула М. і С. зам. кв. бл. п. Я. Стасюка;
по дол. 20.00 — Білан І., Гонор М., Карван О. (Філядельфія), Кульба В. з друж., Мосевич Л. (дар від п. Професора), Ставничий М. і І. зам. кв. бл. п. Е. Макарушки;
по дол. 10.00 — Салецькі Я. і А. 15.00 дол.; Більчинська Н., Емілія де Фіоре, д-р Карпінська С., Кекіш О. і Е., Лисогір М., Обаранець Е. зам. кв. бл. п. П. Чуловського, Петрик П. зам. кв. бл. п. Е. Макарушки, Шніцар М.;
по дол. 5.00 — Рекшинська С. 7.00 дол.; Абрамюк М., Дуда І., Маркевич А., Мартинюк Я. зам. кв. бл. п. П. Чуловського, Москва М., Стадник Р., д-р Теребус-Кмета Н., Тимцюрак С.; та Вороневич О. 2.00 дол.

•

Дол. 305.00 — Збірка в пам'ять бл. п. Ольги з Левицьких Щербанюк: д-р Мороз Р. і І. $50; по $25: Галів М., Зелик Л., Машталєр З., Пастушенко Я., Поритко Р., Скоробогаті Р. і К,; Левицька Ева дол. 20.00; Качала О. 15 дол., та по 10.00 дол.: Гробельський С., Дзядів І., Качмар В., Крупка Р., Навроцькі Ю. і Хр., д-р Палідвор В., Інж. Пясецький Н. і П.
Дол. 265.00 — Збірка зам. кв. бл. п. Марії з Федевих Блаженко: Федів Л. дол 105.00, Ґреськів М. і О. дол. 100.00; д-р Билів з род. 30.00 дол., Іваницький М. 25.00 дол., та Петик І. 5.00 дол.
Дол. 205.00 — Збірка зам. квітів на могилу сл. п. Ярослава Стасюка: Нагірна Д. 50.00 дол., Чума І. і Б. 32.50 дол., по 15.00 дол.: Корнага В., Кушнір Р. і М., по 10.00 дол.: Гнатківський В. і Б., Ретька з род., Содоль П. і Н., Купчинська Т. 7.50 дол., по дол. 5.00: Заклинські В. М., Томасселі В. Л., Мосевич Л., Сомкайло Р., Забрицька, Чаплак, Шумило М., Сеньків М., Косаревич В., Косаревич М., Біловус С.
Дол. 200.00 — Жертва зам. кв. на свіжу могилу бл. п. інж. Петра Чудловського: Скремета Е. і І. $50.00: по 25.00 дол.: інж. Берегулька С., Миськів В. і О., д-р Політило А., по 20.00 дол.: Васьків О. і М., Винник І., Винник О. і Б.; Данилович І. і М. дол 10.00, та інж. Бачинський 5.00 дол. Збіркою зайнявся В. Миськів.

Разом .... 8,749.00 дол.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД З НАГОДИ 85-ЛІТТЯ УРОДИН ТА 60-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА ПАТРІЯРХА ЙОСИФА — ЩИРЕ СПАСИБІГ!

Відділ Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви в Ню Йорку замикаючи Збіркову Акцію в Ювілейному 1977 році пересилає БЛАЖЕННІШОМУ ПАТРІЯРХОВІ до Риму чека на 10,000.00 дол. (десять тисяч долярів).

Дальші пожертви на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД просимо складати або надсилати поштою на адреси: „Самопоміч", 108 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й. 10003, на конто ч. 6620, або „АРКА Ко.", 48 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й. 10003.

ЗА УПРАВУ:

Яр. Щербанюк, голова — Яр. Пастушенко, касир

Св. Софія — Т-во Українців Католиків — Комісія Патріяршого Фонду —

ЗАКЛИК ДО ЖЕРТВИ-ПОДЯКИ

Надходячий Рік Божий 1978-ий, це п'ятнадцятий рік перебування Їх Блаженства Патріярха Йосифа I між нами, після Його звільнення з совєтської каторги.

Як подяку Всевишньому за цю Його велику ласку до українського народу, зложім сьогодні нашу щедру жертву на

ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД

Жертва на Постійний Патріярший Фонд, це активний вияв нашої участи у Божому Пляні, що зберіг нам Патріярха.

Жертва на Постійний Патріярший Фонд, це подяка Всевишньому за надіслання Патріярха до вільного світу, на добро нашої Церкви і нашого Народу.

Дорогі Миряни!

ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД росте і розвивається. Нам усім слід його посилювати та розбудовувати, щоби він вдержував усі Патріярші інституції і надбання.

Виховна праця цих інституцій та їх видання, підносять духовий рівень нашої молоді, поглиблюють почуття нашої національної гідности та роблять нас усіх горожанами кращого і вищого світу — світу української християнської культури.

Сплатім довг вдячности нашій Церкві-Мучениці — жертвуймо на ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД!

Чеки та т. зв. „моней ордери" прохаємо виписувати на: St. Sophia Religious Ass. — Patriarchal Fund та висилати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION OF UKRAINIAN CATHOLICS, INC.
7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки зложені на Т-во Св. Софія можна відтягати від податку.

ПОСТІЙНИЙ ПАТРІЯРШИЙ ФОНД Т-во Св. Софія — Комісія Патріяршого Фонду

подає черговий список жертводавців на Постійний Патріярший Фонд.

VII СПИСОК:

по 1,000.00 дол. — Булак А., Завицький М., д-р Олесницький М., Шепелявий Б. Х., Пирський М., д-р Ярош І., д-р Гук Стефанія (500 + 500);
по 600.00 дол. — Лозинський М.;
по 500.00 дол. — Бачинський К., д-р Гнатчук М., І., Тхір М. в пам'ять бл. п. А. Тхір, Волошин Я. і М., д-р Гук М.;
по 400.00 дол. — Капітан Д.;
по 250.00 дол. — Бук А., К., Плешкан М.;
по 200.00 дол. — Федишин Т., Б-во св. Володимира в Керґонксоні, Кравчук Я.;
по 150.00 дол. — д-р Скоцень Олена;
по 100.00 дол. — „Монако мотель" — Угера Н., „Міґас М." — Домбек Г., „Адірондак парк мотель" — Антоняк І., о. Микола Старух, Печерський Тарас, Леськів Е. М., д-р Воєвідка Ярослав, Мерещак Володимир, Анастазія, Склепович О., Школьнік Теодат, Кобзяр Ольга, Бук Юрій, Христина, Пеленський Ю. Х., Бук О.-Богуславець Б., Мартиняк С., Скоцень Володимир, Магоцький Іван, Кліш Неоніля, Руснак Мирон, Ірена, Мельник Михайло, Мельник Орест, інж. Мельник Григор, д-р Кисілевський Роман;
по 50.00 дол. — „Йорк мотель" — Любицький В. М., „Кетіс мотель" — Шмуль А., „Гіл оф геппінес" — Диба С., „Ґолден санд" — Сливка Г. Ґ., „Маратон Флямінґо" — Пастернак Ю., „Капрі віллedж" — Бойчук, „Квінсбері мотель" — Бойчук, „Сталін ман." — Комарницький Б.,, „Даймонд вілледж ресорт" — Клос, Мрещак Михайло, Омецінський Олег, Островський В. М., Цар Т. О., Березяк В. К., д-р Балко Теодор, Стефанія, Ґерун Семен, Лешко Т. С., Льорх Ст., д-р Макаревич І. Н., д-р Кунаш Ігор, Гайдукевич Б. Л., Волошин П. А., Брездун В., Залеска Марія, Мрочко Михайло;
по 30.00 дол. — Захар Володимир, Песіо Іван, Катерина, о. Іван Мак;
по 25.00 дол. — „Фльормастер оф Глєн Фолс", „Твін Бей Вілледж", Безушко І., Поповський Остап, Український Американський Горожанський Клюб в Коговз, Кушнір Стефанія, Григорій, Куфель Іван, Б-во свв. ап. Петра і Павла в Коговз, Поповскі О., Лесів В., Ґелемей Т., Стефанов Б., Василенко В., Чайковські І. С., Яріш А. в пам'ять бл. п. Осипа Зачкевича, д-р Кучмак Мирон, Лямпіка М. Л., Війтик І., Гайдукевич Г., Ліщук В., Т-во за Патріярхат — Відділ у Клівленді, д-р Кривяк Ярослав, Мриголодський В. Л., д-р Логаза Михайло, Ставнича Михайлина в пам'ять бл. п. Івана Ставничого.

Датками понище 25.00 дол. вплинуло ...... 1,359.00 долярів

Загальна сума до 15 листопада 1977 .... 77,965.93 дол.

•

Жертви на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або висилати на адресу:

ST. SOPHIA RELIGIOUS ASSOCIATION — PATRIARCHAL FUND
7911 Whitewood Road
Elkins Park, Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Товатиство Свята Софія можна відтягати від податку.

Виставка ляльок у народній ноші

Приємно було слухати, коли це слова „українські діти, українські лялі, українські танці" повторювано багато разів перед добірною чужинецькою публікою в Музеї Науки і Промислу в Чікаго. А це з нагоди відкриття виставки, що її влаштувала організація ЮНІСЕФ яка збирає фонди на едукацію бідних дітей в найбільш упосліджених країнах світу.

Головною атракцією цьогорічної виставки є прекрасні ляльки в українській народній ноші — роботи Марії Гриневич. На виставці в окремих ґабльотках приміщено 66 ляльок (всіх пані Марія має коло 150). Тут ви побачите ляльки в народних одягах майже зі всіх областей України. Крім того в окремих шафках представлені весільні пари з Гуцульщини, Лемківщини, пишно зодягнена молода з Київщини й т.п. Окремо приміщено на тлі зимового краєвида ляльки в зимовій ноші. Дбайливо представлений одяг дівчат, хлопців, молодиць та старших чоловіків. Важко описати в коротких словах цілу виставку, яку так мальовничо уложили пані Марія Гриневич, Соломія Кавка і Сяха Струтинська — членки 22-го Відділу СУА в Чікаго, за що їм належиться щире признання.

Під час офіційного відкриття 17-го листопада ц.р., на яке запрошено численних представників багатьох дипломатичних корпусів — мистецьку програму виповнили українські діти: дві сестрички Таїса і Тамара Коломиєць та Катя Волковець — які гарно виконали народні танки, за що їх присутні нагородили щирими оплесками.

Представник ЮНІСЕФ, що провадив програмою, офіційно представив пані Марію Гриневич як українську мисткиню. При кінці вечора присутні за перекускою і кавою обмінювались думками, багато з них підходили до пані Марії і ґратулювали їй за таку гарну виставку.

Для нашої громади ця виставка в Музеї Науки і Промислу ще тим важлива, що саме в цьому самому часі в рамках „Різдва довкруги Світу" виставлені ялинки різних народів — серед них і українська ялинка, яку рік-річно прибирають членки 22-го Відділу Союзу Українок Америки в Чікаго. В означені дні і години відбуваються Різдвяні Програми і в часі цього різдвяного сезону музей відвідує понад пів мільйона глядачів... Тому було варто потрудитись і влаштувати згадану виставку.

Виставка ляльок буде відкрита до 8-го січня 1978 року і її можна оглядати від 9:30 ранку до 4-ої по полудні, а в свята до 5:30 по полудні.

Люся Самбірська

Повідомлення УСЦАК

Управа УСЦАК підприйнялася зредаґувати і видати „Альманах-Збірник подій українського тіловиховного і спортивного руху".

В наміченому виданні (мабуть в першому, і чи не єдиному) буде зілюстрований український спортивний рух, в усіх його фазах і місцях діяння, за таким змістом: древня, княжа і козацька доби, дореволюційні часи в Україні під володінням царської Росії, події в Галичині під забором Габсбурґської імперії, післяреволюційні часи в СССР до часу 2-ої світової війни, події на Рідних Землях під забором Варшави, Праги і Букарешту до часу 2-ої світової війни, події в „Генеральному Губернаторстві" і Україні в роках 1939—1944, еміграційні часи в Німеччині, Австрії і Ріміні, спортивне життя на землях Арґентини, Австралії, ЗСА і Канади, спортивне життя в Україні від 1945 р. по сучасні роки, участь і успіхи українців в Олімпійських Іграх.

Працю виконано вже у 60 від., але для остаточного і кращого закінчення видання та для вірнішого і обширнішого насвітлення подій, потрібна допомога всіх, що мали чи мають якенебудь відношення до українського спорту.

Управа УСЦАК звертається тому до всіх, що могли б шляхом писання спогадів, інформацій, збіркою газетних рецензій, фотосвітлинами і т. п. причинитися до закінчення і видання такого збірника, висилати вищезгадані матеріяли на адресу: Yaroslaw Chorostil, 454 Glenlake Ave., Toronto, Ont. M6P 1G8.

Використані матеріяли будуть повернені, а джерела і прізвища співпрацівників будуть виявлені у виданні.

За Управу УСЦАК:
Роман Куціль — голова
Ярослав Хоростіль — секретар

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка". І потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 7.

І. Пілат, Соммервілл	$15.00
Б. Волошинович, Ст. Пітерсбурґ	10.00
І. Кровіцький, Дірборн Гайтс	10.00
В. Мельник, Торонто	10.00
П. Поліщук, Ню Йорк	10.00
В. Хіраш, Провіденс	10.00
Д. Бобеляк, Нюарк	5.00
Р. Бойчук, Елизабет	5.00
Р. Волощук, Джерзі Сити, Н. Дж.	5.00
Ю. Гвоздулич, Вінніпеґ	5.00
М. Гук, Ст. Пол	5.00
І. Гулей, Ґалліполіс	5.00
А. Гумеський, Детройт	5.00
Д-р А. Ґудзяк, Сиракюзи	5.00
К. Денисенко, Вашінгтон	5.00
Р. Дмитрів, Монтреаль	5.00
П. Іванець, Ст. Кетринс	5.00
Н. Запухляк, Твінс Лейкс	5.00
Д-р А. Жгута, Севен Гіллс	5.00
М. Климишин, Лонг Айленд Сити	5.00
П. Корочинський, Янгставн	5.00
М. Коцур, Монтреаль	5.00
Ю. Кріль, Джерзі Сити	5.00
В. Купіняк, Лорейн	5.00
Ю. Левко, Воррен	5.00
о. Б. Лозинський, Калґари	5.00
Б. Любачівський, Сісеро	5.00
Й. Б. Мазурик, Озон Парк	5.00
М. Нечай, Бімсвілл	5.00
І. Новак, Мілвокі	5.00
М. Опришко, Детройт	5.00
О. Оршуляк, Покіпсі	5.00
Г. Осичка, Інвернес	5.00
Д-р Я. Очеретько, Брістоль	5.00
В. Павлишин, Боффало	5.00
В. Попадюк, Чікаґо	5.00
П. Рудяк, Янгставн	5.00
С. Сандович, Ню Йорк	5.00
М. Северин, Бронкс	5.00
І. Сенечко, Анголя	5.00
П. Соляр, Донвілл	5.00
В. Сосяк, Форест Гіллс	5.00
К. Стасина, Торонто	5.00
Й. Тисовський, Чікаґо	5.00
Ю. Токій, Монтреаль	5.00
о. С. Хромиш, Мішавака	5.00
М. Шпон, Ірі	5.00
Ю. Штик, Лясаль	5.00
О. Ярема, Чікаґо	5.00
Я. Берестянський, Чікаґо	3.00
Ю. Бойчук, Даймонд Пойнт	3.00
М. Гаманюк, Бруклин	3.00
Б. Гулевич, Лос Анджелес	3.00
Я. Дацків, Бруклин	3.00
В. Дідик, Детройт	3.00
І. Кузь, Пассайк	3.00
Р. Мазяк, Блумфілд Глс	3.00
С. Мандрика, Кейнейвілл	3.00
С. Мартиняк, Феніксвілл	3.00
С. Мисюга, Вайяндотте	3.00
М. Нагачівець, Торонто	3.00
М. Паращак, Торонто	3.00
М. Ступка, Асторія	3.00
К. Бородайко, Чікаґо	2.00
Ю. Войчак, Боффало	2.00
М. Галькевич, Бріджпорт	2.00
В. Гамкало, Віндсор	2.00
С. Гасяк, Ст. Джозеф	2.00
М. Грипич, Чікаґо	2.00
В. Гоміцький, Кармел	2.00
І. Ґреґа, Боффало	2.00
М. Дзядик, Вірджінія Біч	2.00
В. Дзюблик, Бовлінг Ґрін	2.00
Г. Клименко, Кліфтон	2.00
О. Кміцікевич, Перу	2.00
П. Когулька, Бруклин	2.00
А. Королик, Говпвелл	2.00
М. І. Костів, Ґардена	2.00
М. Кужла, Філядельфія	2.00
С. Літепло, Бруклин	2.00
О. Полатайко, Піттсбурґ	2.00
О. Савків, Воррен	2.00
М. Семків, Чікаґо	2.00
Г. Турчак, Феніксвілл	2.00
П. Тютюнник,	2.00
Е. Шафран, Форест Гіллс	2.00
Ф. Щеснюк, Ню Йорк	2.00
П. Ярема, Ню Кестл	2.00
Д. Беднарський, Нюарк	1.00
М. Білоус, Рочестер	1.00
Н. Бурас, Брумал	1.00
О. Гнатик, Ірвінґтон	1.00
А. Костів, Сакраменто	1.00
М. Кошицький, Лілбурн	1.00
Й. Лисак, Іст Гартфорд	1.00
Б. Мазурок, Алрінстон	1.00
М. Ривак, Асторія	1.00
І. Таратула, Міннеаполіс	1.00
І. Франко, Бронкс	1.00
А. Юрченко, Елизабет	1.00

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го СІЧНЯ 1978 р.

РОССФОРД, Огайо. Річні збори Б-ва св. Михаїла 235-ий Відд., о год. 2:30 по пол., в церковній залі при 139 Walnut St. Проситься всіх чл. прибути на збори. — М. Бобер, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні збори Б-ва свв. ап. Петра і Павла, 102 Відд., о год. 12:00 дня, в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. На порядку: вибір Управи на 1978 рік та інші важні справи. По Річних зборах відбудуться Місячні збори і вибір делеґатів на 29 Конвенцію УНС. — І. Попович, предс., І. Жгута, кас., М. Бобечко, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го СІЧНЯ 1978 р.

ЧЕСТЕР, Па. Річні збори Б-ва св. Духа 237-ий Відд., о год. 11:30 ранку в залі церки Пресв. Марії при вул. 3-ій та Ворд. На порядку: звіти за минулий рік, вибір Управи на 1978 рік та делеґатів на Конвенцію УНС. — М. Крика, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1977 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1977 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1977 р.

Головна Канцелярія УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та зденонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 30-го грудня 1977 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1977 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 30-го ГРУДНЯ 1977 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

ТАРЗАН, Ч. 7878. Тарзанів плян

HOW ARE WE DOING, TARZAN?!... I'VE GOT 'ER WIDE OPEN!
THAT LIGHT IS STAYING ON OUR TAIL!
THIS RACE WILL END UP ALL EVEN UNTIL WE BOTH RUN OUT OF GAS!
WE CAN'T WAIT TILL THEN! THEY MUST BE STOPPED NOW!
SLOW DOWN!

Як виглядає наша ситуація, Тарзане?!... Не можу вже збільшити швидкости човна!

Це світло тримається нас!

Ці перегони закінчаться ремісом, коли обом човнам забракне бензини!

Не можемо чекати до того часу!... Мусимо негайно зліквідувати їхні пляни!... Сповільни швидкість!